

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΤΥΧΗ, ΑΓΑΘΗ

ΕΒΟΣΕ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΝΕΑΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΩΣ ΠΙΕΡΙΑΣ "Ο ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ",

ΕΠΑΙΝΕΣΑΙ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ

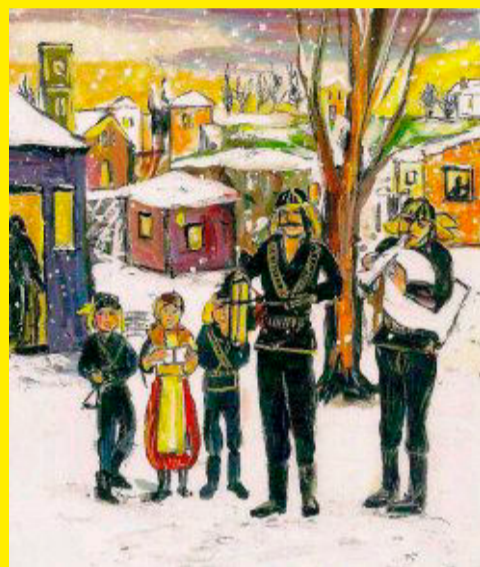
Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Αρ. Φύλλου 133 Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος (Τρυγομηνάς-Αεργίτες - Χριστιανάρης) 2019

Νεα Τραπεζούντα Πιερίας

Η ίδρυση του χωριού όπως μας την αφηγείται ο Γεώργιος Κωνσταντινίδης.
Ο πρώτος δάσκαλος του Δημοτικού Σχολείου μας

GENOCIDE
100 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ
1919-2019

Το Δ.Σ. του Συλλόγου "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
εύχεται στους απανταχού Οφίτες
και φίλους του Συλλόγου

Υείαν και θυλοείαν
και Καλιχρονίαν

ΠΟΝΤΙΑΚΑ
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

«Αρχή Κάλαντα»

Αρχή Κάλαντα κι αρχή του χρόνου /
κι αρχή του χρόνου

Πάντα Κάλαντα, πάντα του χρόνου /
πάντα του χρόνου

Αρχή μήλον εν κι αρχή κυδών' εν /
κι αρχή κυδών' εν

Κι αρχή βάλαμον το μυριγμένον /
το μυριγμένον

Εμυρίστεν άτο ο κόσμος όλεν /
ο κόσμος όλεν

Για μυρίστ' άτο κι εσύ αφέντα /
καλέ μ' αφέντα

Έρθαν καλά παιδιά σην πόρτα σ' /
και ξαν σην πόρτα σ'

Άψον το κερι σ' κι έλα σην πόρτα σ' /
κι έλα σην πόρτα σ'

Χα μηλόπτα, χα ξερά τζιρόπτα /
ξερά τζιρόπτα

Χα ξερά, μαύρα κοκκιμελόπτα /
κοκκιμελόπτα

**Χρόνια πολλά
πάντα και του χρόνου!**

Απόσπασμα από την αυτοβιογραφία του δημοδιδασκάλου Γεωργίου Κωνσταντινίδη ο οποίος καταγόταν από την Στρώμνιτσα και περιγράφει την συμμετοχή του στην ίδρυση της Νέας Τραπεζούντας Πιερίας. Ασκούσε το επάγγελμα του δασκάλου στο χωριό Γκουρμπάτς (Κάτω Σούρμενα) του Κιλκίς απ' όπου και αποφάσισε να φύγει εξ' αιτίας των ενδοσυνοριακών ενοχλήσεων από βουλγάρους κομιτατζήδες όπως τις περιγράφει σε προηγούμενες σελίδες της αυτοβιογραφίας του. Το παρακάτω κείμενο ξεκινάει με την επαφή του με την επιτροπή των Οφιτών για την ίδρυση της Νέας Τραπεζούντας

«Μια μέρα ήλθαν στο χωριό μια επιτροπή Ποντίων από τρία άτομα. Από τον Γεώργιον Βασιλειάδην, Αδάμ Μαυρόπουλον και Αναστάσιον Σείταριδην. Εζήτησαν τον Αναστάσιον Παπαδόπουλον και εμένα. Μας είπαν τον σκοπόν των, ότι πρόκειται να αγοράσουν ένα κτήμα εις την περιφέρειαν της Κατερίνης εις το χωριόν Κάτω Αγιάνης προς τετρακοσίας δραχμάς το στρέμμα από την κ. Ελένην Αλντιπόπ την οποίαν εκπροσωπεί ο γαμβρός της ο Λέστος, και ότι φροντίζουν να κάμουν έναν συνεταιρισμόν Αγοράς Γαιών

και μας επρότειναν να γίνουμε μέλη.

Εδεχθήκαμε την πρότασίν των και μ' αυτούς πήγαμε εις την Κατερίνην να ιδούμε το μέρος, εάν είναι κατάλληλον ή όχι για γεωργίαν και καπνοκαλλιέργειαν. Το έδαφος της περιφέρειας Κατερίνης ήτο τότε ως επί το πλείστον δασώδες και ελώδες. Το βρήκαμε κατάλληλον και εγίναμε μέλη του Συνεταιρισμού τέσσερεις οικογένειες από το Γκουρμπάτς (Άνω Σουρμενα).

Συνέχεια στη σελ. 3

Χριστουγεννιάτικη Γιορτή στην Αίθουσα του Συλλόγου

Χριστουγεννιάτικη γιορτή πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 22 Δεκεμβρίου στην αίθουσα του συλλόγου στη Νέα Τραπεζούντα.

Η γιορτούλα πραγματοποιήθηκε με την συνεργασία των συλλόγων του «Αλέξανδρου Υψηλάντη» και του «Πολιτιστικού συλλόγου» Κάτω Αγίου Ιωάννη, κατά την οποία η θεατρική ομάδα «COMEDIA» παρουσίασε δύο Χριστουγεννιάτικες ιστορίες, με την συμμετοχή των μικρών παιδιών με τίτλο «Μελομακάρονα και Κουραμπιέδες εν Δράσει», και τα Χριστούγεννα της «Λούλας Στρομπουλούλας».

Τα ηθούδια-Αποστά

Φυρνάω το ημί...
 Αφ' ου μιά μέρα δίωρο θεού ανεξέλεγκτα.
 Ανοίγοντας τα μάτια μου, κοιτάζω ορόσηρα.
 Βρέιμη!!
 Συκωνόμαι, κρίνω μερικά βήματα ημερα-επίθε.
 Περνάω!!
 Ανοίγω το ράδιο, αποφασίζω να μινιμίζω.
 Ακούω!!
 Σκύνω και μινιμίζω τα μαρτύρια.
 Εχω σέβασμα!!
 Μια γουστάρια μισή στο στομάχι.
 Εχω μέση!!
 Τόνα χέρι μου τρέχει τ' αέθρο.
 Εχω αγνή!!
 Τάχω όρα!! Τροχάιν!!
 Αφεν έχω όρα αυτά, ξεκινάω τον αγώνα της ζωής.
 Χι' ο αέθος ημεραμερα μινιμιάζει και στενα-
 χωριέται γιατί δεν έχει ινσταγραμ!!
 Λεωνίδας Τροχάινος

Επιτυχόντες σε Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι με Οφίτικη καταγωγή

Μαγιάνα Μαρία του Νικολάου, εισαχθείσα στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Νταμπώση Αναστασία του Ιωάννου, εισαχθείσα στο Τμήμα Φυσικοθεραπείας των Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ΓΙΑ ΤΑ «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Ζανέτας Μιχ. Ιωάννης	50 €
Μπασινίνας Δημήτριος	10 €
Παπαδοπούλου Σοφία	20 €
Αβτζόγλου Ιωάννης	20 €
Κορομηλάς Απόστολος	30 €
Γρηγοριάδου Αθηνά	10 €
Εφραιμίδης Βασ. Χρήστος	20 €
Ι.Μ. Υπαπαντής του Κυρίου	20 €
Παπαδοπούλου Ανδρομάχη	10 €
Παναγιωτίδης Κωνσταντίνος	10 €
Σεϊταρίδου Γ. Όλγα	10 €
Μαυροπούλου Χρ. Ελένη	10 €
Ταχτσίδου Γεωργία	20 €

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Δίμηνη έκδοση
ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο ο πρόεδρος του Συλλόγου
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Βασίλης Παραδεισόπουλος 6937054415

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
Τηλέφωνο - Fax: 23510 91291, E-mail: info@ipsilantis.gr
WEB SITE: www.ipsilantis.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Δ.Σ. Συλλόγου
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Βασίλης Παραδεισόπουλος
Σεϊταρίδης Δημοσθένης

Τερζίδης Βασίλειος

Φιλολογική επιμέλεια: Ζανέτα Κλεοπάτρα

Σελιδοποίηση: Σπύρος Κανελλάτος

Εκτύπωση: Τυπογραφείο "Παναγιωτής" - 23510 23625

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού
Φυσικά πρόσωπα: 10 ευρώ
Σύλλογοι - Κοινότητες: 30 ευρώ
Τράπεζες - Επιχειρήσεις Α.Ε. 45 ευρώ
Εξωτερικού:

Για χώρες Ευρώπης 25 ευρώ
Για άλλες Ηπείρους 30 δολ. ΗΠΑ

Επιταγές - εμβάσματα:

Εφραιμίδης Βασίλης - Ταμίας (6976806391)

60100 Νέα Τραπεζούντα

*Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

*Τα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους και όχι του Συλλόγου "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"

τα ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ μας

Γεννήσεις:

Την Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2019, ο Ζανέτας Ιωάννης και η Ζούντσα Περσεφώνη απέκτησαν δίδυμα αγόρια.

Την Πέμπτη 5 Δεκεμβρίου 2019, ο Κοσμάογλου Δημήτριος και η Αλχαζίδου Ελπίδα απέκτησαν κορίτσι.

Την Κυριακή 22 Δεκεμβρίου, ο Παναγιώτης Σπηλιωτακόπουλος και η Σταυρούλα Παπαργυροπούλου απέκτησαν αγόρι.

Βαπτίσεις:

Την Κυριακή 27 Οκτωβρίου 2019 ο Γραμματικόπουλος Ελευθέριος και η Ιωαννίδου Μαρία βάπτισαν τον γιο τους στον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Γιαννισών, με ανάδοχο τον Γραμματικόπουλο Χρήστο που έδωσε στο νεοφώτιστο το όνομα Νικόλαος.

Απεβίωσαν:

Την Δευτέρα 30 Δεκεμβρίου 2019 απεβίωσε η Κωνσταντινίδου-Πολυχρονίδου Σουζάνα (Σόνια), σε ηλικία 86 ετών κάτοικος Κατερίνης Πιερίας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Για μια ακόμη χρονιά το έθιμο να ακούγονται τα παραδοσιακά Οφίτικα κάλαντα την παραμονή των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, σε όλα τα σπίτια των Οφιτών στη Νέα Τραπεζούντα και των Οφιτών, φίλων, και γνωστών στην πόλη της Κατερίνης συνεχίστηκε με μεγάλη ευλάβεια και συμμετοχή των μελών και φίλων των δύο συλλόγων του χωριού μας, του «Αλέξανδρου Υψηλάντη» και Α.Π.Σ. «Εθνικός».

Τα Διοικητικά Συμβούλια και των δύο συλλόγων ευχαριστούν θερμά όλους όσους με καλοσύνη και αγάπη άνοιξαν την πόρτα τους στις ομάδες που έψαλλαν τα κάλαντα, συμβάλλοντας και αυτοί στη συνέχιση αυτού του εθίμου, που πέρα από τον παραδοσιακό του χαρακτήρα, ενισχύει σημαντικά και τα ταμεία των δύο συλλόγων.

Εκ των Διοικητικών Συμβουλίων
Μ.Π.Σ. «Αλέξανδρου Υψηλάντη»
Α.Π.Σ «Εθνικού» Νέας Τραπεζούντας

Φώτο 1: Μικροί και μεγάλοι στην είσοδο του συλλόγου λίγο πριν ξεκινήσουν για τα παραδοσιακά κάλαντα στα σπίτια των Οφιτών.

Φώτο 2: Τα κάλαντα στην οικία του Σπύρου Κανελλάτου και της Ευπραξίας Γεωργιάδου.

Φώτο 3: Τα κάλαντα στην οικία του Δημητρίου Τερζίδη στην Κατερίνη.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Μην ξεχνάτε να τακτοποιήσετε την συνδρομή σας για τα «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ» στους ανταποκριτές μας:
Σταυριανίδη Σταύρο, τηλ. 6973496145.
στον ταμία του συλλόγου:

Εφραιμίδη Βασίλειο τηλ. 6976806391,
Ταχυδρομικώς, με εντολή, με τα στοιχεία:
Μορφωτικός Ποντιακός Σύλλογος Αλέξανδρος
Υψηλάντης Νέας Τραπεζούντας Πιερίας Τ.Θ.
8004 ΤΚ 60100 Κατερίνη Πιερίας.

Μέσω τραπεζών για συνδρομητές εσωτερικού και εξωτερικού στους κάτωθι λογαριασμούς:

Εθνική Τράπεζα Ελλάδας:

373/296174-11

IBAN: GR 6001103730000037329617411

Eurobank Εργασίας:

0026-0210-15-0100477219

IBAN: GR 9402602100000150100477219

Στην κατάθεση μέσω τραπεζών θα πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία του καταθέτη για να αποσταλεί και η σχετική απόδειξη από το ταμείο του Συλλόγου.

Εκ του Δ.Σ. του Συλλόγου

Φώτο: Κανελλόπουλος Σπύρος

Νέα Τραπεζούντα Πιερίας

Η ίδρυση του χωριού όπως μας την αφηγείται ο Γεώργιος Κωνσταντινίδης.
Ο πρώτος δάσκαλος του Δημοτικού Σχολείου μας

Συνέχεια από τη σελ. 1

Το πήρα απόφαση να φύγω από το Γκουρμπάτς και ήρχισα να ετοιμάζομαι. Ήτο μην Μάρτιος, επούλησα τα γίδια, διότι ο αιγοβοσκός δεν εδέχθηκε να έλθω εις την Κατερίνη και αγόρασα τέσσαρες αγελάδες και ένα άλογο. Προτού να φύγω φρόντισα για το νεοϊδρυθησόμενο σχολείο, να συνάξω όσο το δυνατόν περισσότερα υλικά και να παραδώσω, αν και σχολείο δεν παρέλαβα. Μόλις τελείωσε η σχολική χρονιά 1926-27 παραιτήθηκα από διδάσκαλος και μετέφερα την οικογένεια εις την Κατερίνην. Παιρατήθηκα από το επάγγελμα διότι ήτο αδύνατον να μετατεθώ από την περιφέρειαν Κιλκίς, πρό πάντων από τα σύνορα, εις την περιφέρειαν της Κατερίνης. Μετέφερα και όλα τα ζώα εκτός από τον σκύλον, ο οποίος έμεινε εις το χωριό και από την λύπην του εψόφησε μετά από τρεις μήνες. Δια να μην είμαι άεργος, εις τας αρχάς ανέλαβα με μισθόν διδασκάλου την γραμματείαν του Συνεταιρισμού και μετά εξ μήνας με τον Αναστάσιον Σεϊταρίδην ανοίξαμε παντοπωλείον.

Τον Σεπτέμβριον και Οκτώβριον του 1928 εγκατασταθήκαμε εις τον Αγιάνην είκοσι επτά οικογένειες. Ως κατοικία μεταχειρισθήκαμε τις βλάχικες από κλαδιά δένδρων καλύβες και ολίγα δωμάτια που ήσαν εις τας τρεις αποθήκας όπου εγκαταστήσαμε και το παντοπωλείον. Εις τύπον προσωρινότητας εκαθίσαμε δύο χρόνια, διότι ευρήκαμε πολλά εμπόδια έως ότου κατορθώσωμε να κάμωμε τα οριστικά συμβόλαια αγορά δια την εξής αιτίαν. Την εγκατάστασιν όλων των προσφύγων είχε αναλάβει η αγγλική εταιρεία Μοργκεντάου υπό την εγγύησιν του κράτους. Δεν επιτρέπεται αγοραπωλησία μεγάλων κτημάτων εκτός δασώδους μέρους. Εμείς προέβημεν εις αγοράν επειδή το μέρος ήτο δασώδες. Όλον το κτήμα εις τα προσύμφωνα ήτο δέκα χιλιάδες στρέμματα. Το κράτος μας επίταξε δια τους πρόσφυγας των χωρίων Αρμπαούτ και Κούκου περί τα δύο χιλιάδες στρέμματα και εις ημάς έμειναν περί τα οκτώ χιλιάδες στρέμματα. Οι εντόπιοι διεκδικούσαν και αυτοί. Καθημερινώς αγωνιζόμεθα με δικηγόρους και δικαστήρια. Ο ιδιοκτήτης αντί να μας παραδώσει κτήμα καθαρόν, μας παρέδωσε κτήμα περιπεπλεγμένον και ημείς έπρεπε να το απαλλάξωμε από τας δεσμεύσεις.

Τότε ανέλαβα και εγώ ως μέλος της επιτροπής εξαγοράς μαζί με τους άλλους. Ζητήσαμε διαφόρους τρόπους να το ξεδεσμεύσωμε το κτήμα, αλλά παντού εμπόδια. Διαθέσαμε πολιτικά μέσα, αλλά εστάθη α-

δύνατον διότι όλοι οι πέριξ κάτοικοι των χωρίων και οι εντόπιοι αντιδρούσαν, και εις τον τόπον της Κατερίνης είμεθα άγνωστοι και όλον το κράτος υπέρ αυτών και εναντίον μας. Ευτυχώς εις την Κατερίνην εγνωρισθήκαμε με τον ιατρόν Οικονόμου Θεόδωρον ο οποίος ήτο έμπιστος του Παπαναστασίου του δημοκρατικού κόμματος. Εις αυτόν εξιστορήσαμε όλα τα της εξαγοράς του κτήματος και τα εμπόδια που μας προβάλλουν κράτος και κάτοικοι. Ευρισκόμεθα εις απορίαν πώς ημείς πρόσφυγες να θέλωμε να αποκατασταθούμε με χρήματά μας και να μη μας αφήνουν. Ο Οικονόμου μας υποσχέθηκε ότι αναλαμβάνει να μας τελειώσει την περίπλοκον αγοράν του κτήματος όπως και το κατόρθωσε. Κατά τύχη μας για ολίγο χρονικό διάστημα ο κ. Παπαναστασίου ανέλαβε πρωθυπουργός της κυβερνήσεως. Ημείς εκμεταλλευθήκαμε την περίπτωσιν αυτήν και αμέσως μετέβηκα εγώ εις την Κατερίνην και τον παρεκάλεσα να ενεργήσει, έστω και χρήμα να δώσωμε εάν παραστή ανάγκη, αρκεί να τελειώσει η υπόθεσις της αγοράς. Και πράγματι, ήταν ημέραι πρό του νέου έτους του 1929, κατέβηκε δι' υπόθεσιν του εις Αθήνας. Διηγήθηκε όλην την υπόθεσιν εις τον κ. Πρωθυπουργόν και τον παρεκαλεσε να διατάξη την άρσιν της απαλλοτριώσεως και την ελευθερίαν της πωλήσεως. Ο πρωθυπουργός αφού εμελέτησε τον φάκελλον της αγοραπωλησίας και είδε το δικαίό μας, αμέσως εκδίδει διαταγήν γραπτήν ότι αίρεται η απαλλοτριώσις και επιτρέπεται η πώλησις.

Την έγκρισιν του κ. Πρωθυπουργού μας την έφερε την παραμονήν του νέου έτους. Αυτό μας ήλθε ως πρωτοχρονιάτικο δώρον. Το έγγραφο το είχα εγώ, ο ιατρός με εκτιμούσε και με εκάλεσε εις την Κατερίνην και με χαρά μου έδωσε το έγγραφον. Όταν το έφερα εις το χωριό, οι συγχωριανοί μου έπαιζαν εις τα καλύβια (τα σπίτια μας) τυχερά παιχνίδια κατά το συνήθειον. Από τη χαράν των παραιτήσαν τα παιγνίδια και ήρχισαν το τουφεκίδι.

Τώρα ήρχισεν άλλος αγών «των συνόρων», δηλαδή ποίον και πόσον τόπον αγοράσαμε.. Αγωνισθήκαμε με όλα τα γειτονικά χωριά δια την χάραξιν των συνόρων προ πάντων όμως με την Χράνην. Η τιμή του κτήματος της αγοράς από 400 δραχμές κατά στρέμμα έφθασε εις 500 δρχ. και καθημερινώς παρουσιάζοντο περιττά έξοδα. Οι τριάντα επτά οικογένειες οι οποίες πρωτοήλθαμε, τα ολίγα χρήματα που είχαμε τα εξοδεύσαμε. Εξετίμησα τότε την μεγάλην αλλυλεγγύην

και χριστιανικήν αγάπην την οποίαν είχαν οι οικογένειες από τον Πόντον προ πάντων από την περιφέρειαν του Πόντου, Όφης.

Το κτήμα το μοιράσαμε εις 100 κλήρους. Ο κάθε συνεταιρός εδικαιούτο μέχρι δύο κλήρους να αγοράση. Αφού έγιναν τα οριστικά συμβόλαια άρχισαν να έρχονται εκ διαιρημάτων οι αγοράσαντες, (οικογένειες οι οποίες ήσαν σκορπισμένες εις διάφορα χωριά), προ πάντων εις την περιφέρειαν Δράμας και άλλες μερικές εις το εξωτερικόν Ρωσσία και Ρουμανία. Όλες οι οικογένειες κατήγοντο από τον Όφιν του Πόντου, εκτός των οικογενειών του Σάββα Ποζίδη, Δημητρίου Κατωνίδη, Ιωάννου Σαχινίδη, παπα-Κώστα Μικροπούλου από την Γκιουμουσχανέ (Αργυρούπολη), του Αγαθαγγέλου Αβραμίδου και Ιωάννου Παπαδοπούλου από την Μπάφρα, του Αναστασίου Παπαδοπούλου από την Ορντού(Κοτύωρα) Πόντου και εμού του Γεωργίου Κωνσταντινίδου του μόνου Μακεδόνας. Όλοι είχαν τους συγγενείς και φίλους των εκτός εμού και γι' αυτό φρόντισα με την αξίαν μου να προσελκύσω την αγάπην και εκτίμησιν όλων. Για μένα όλοι ήσαν συγγενείς και φίλοι. Τους εξετίμησα δια την εργατικότητα την λιτότητα και την φιλοπρόδοσιν τών. Αυτές οι αρετές των με ήλκυσαν να γίνω συγχωριανός των. Εις τα πρώτα χρόνια της εγκαταστάσεώς μας όλες οι οικογένειες εξούσαμε ως μία οικογένεια. Η αλληλοβοήθεια ήτο γενική.

Το χωριό το νέο, κατόπιν αποφάσεως όλων των συνεταιρίων εκτίσθη επάνω από το χωριό των εντοπίων μακριά περί του ενός χιλιομέτρου περίπου. Τα παιδιά εφοίτησαν εις το σχολείον των εντοπίων με μεγάλον κόπον λόγω της αποστάσεως και της μεγάλης λάσπης και του ανήφορου. Επίσης δια τον αυτόν λόγον και ο εκκλησιασμός ήτο δύσκολος, με όλες αυτές τις δυσκολίες οι κάτοικοι του συνουρισμού μας ήσαν πολύ τακτικότεροι από τους εντοπίους και τους βουλγαροπρόσφυγες. Δια την πρόδοσιν του χωριού εργάσθηκα μ' όλην μου την καρδιά δια να αναδειχθή από όλες τις πλευρές.

Το νέο χωριό εχωρίσαμε εις εκατό οικοπέδα, το κάθε οικοπέδο από τρεις χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα. Οι δρόμοι φαρδείς δέκα μέτρα και ρυμοτομία κανονική. Ο καθείς εις το οικοπέδόν του έκτισε προσωρινόν σπίτι με κλαδιά δένδρων και λάσπη. Χωράφια καλλιεργήσιμα έως ότου ανοίξουν ιδικά των, ενοικίαζαν από τους εντοπίους, προ πάντων καπνοχώραφα. Έκτισαν προσωρινόν σχολείον και συμφώνησαν με ιδιωτικόν διδάσκαλον δια να μην ταλαιπωρούνται τα παιδιά των. Έκτισαν προσωρινήν εκκλησίαν δια να εκκλησιάζονται. Είχαν δύο ιερείς, τον παπά Κώσταν Βασιλειάδη και τον παπά Κώσταν τον Μικρόπουλον. Νερό δεν υπήρχε τρεχάμενο και πόσιμο. Εφρόντισαν ο καθένας ατομικώς και με την ευλογία του Θεού, όλοι άνοιξαν πηγάδια (φρέατα) και εις ολίγον βάθος βρήκαν πόσιμο και αρκετό νερό.

Εις όλα τα παραπάνω συνέτεινα κι' εγώ όσο ημπούσα.

επιμέλεια Τερζίδης Βασίλης

του Χρήστου Γιανταμίδη
Απόστρατου Αξιωματικού
του Πολεμικού Ναυτικού

Η φυλετική και πολιτισμική αναβάθμιση των Οθωμανών από εξισλαμισμένους Έλληνες-Χριστιανούς

Πριν αναφερθούμε στην εξιστόρηση του τίτλου του άρθρου αυτού, κρίνεται σκόπιμο να αρχίσουμε από την δυναστεία των Οσμανιδών, από τον Οσμάν ή Οθμάν.

Ο ιδρυτής λοιπόν της δυναστείας των Οθωμανών, ο Οσμάν, γεννήθηκε στο Σογγούλ νοτιοανατολικά της λίμνης της Νίκαιας και της Προποντίδας το 1258. Κληρονόμησε από τον πατέρα του Ερτογρούλ γύρω στα 1280 μια μικρή έκταση μεταξύ Σογγούλ-Ντόματις και μέχρι τα σύνορα της Βυζαντινής Βιθυνίας. Το μικροσκοπικό αυτό κρατίδιο συμπιεζόταν από άλλα νομαδικά φύλα Τουρκομάνων και ιδιαίτερα από τον Σουλτάνο της Ρωμανίας (Ρουμ) που είχε πρωτεύουσα το Ικόνιο. Οι Βυζαντινοί δεν αποτελούσαν φόβο, καθόσον το 1204 οι Φράγκοι τους είχαν καταστρέψει, διαμελίσσει κυριολεκτικά.

Στη συνέχεια με σωστή στρατηγική, αποδυνάμωσε τους γύρω μοθρήσκους τους, και κατά καλή τους συγκυρία, ο κύριος και ο πλέον δυναμικός αντίπαλός τους στην περιοχή, η δυναστεία των Σελτζούκων των Ρουμ (των Ρωμαίων) αποδεκατίστηκε από την εισβολή των Μογγόλων το 1307. Έτσι το βρέφος αυτό αφέθηκε να γιγαντωθεί από την Βυζαντινή Αυτοκρατορία, και σε περίπου έναν αιώνα να δημιουργήσει την Οθωμανική Αυτοκρατορία παρόμοια της Βυζαντινής εδαφικά, με κύρια δύναμη τους εξισλαμισμένους Έλληνες που έπαιξαν πρωτεύοντα ρόλο στην εξέλιξή της. Στην συνέχεια ο γιος του Οσμάν, ο Οχράν μετά από πολυετή πολιορκία καταλαμβάνει την πρωτεύουσα της Βιθυνίας την Προύσα το 1326, όπου μετέφερε την πρωτεύουσά του. Εδραιώθηκε στην περιοχή επωφελούμενος και από τις εσωτερικές διαμάχες της Κωνσταντινούπολης.

Από την εποχή εκείνη, βυζαντινοί άρχοντες, στρατηγοί και διοικητικά στελέχη προκειμένου να μην χάσουν την περιουσία τους και την κοινωνική τους θέση προσηλυτίζονταν στο Ισλάμ. Ένας από τους βυζαντινούς άρχοντες εξισλωμίτες ήταν και ο Εβρενός που η συμβολή του στην εξέλιξη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας ήταν καθοριστική. Ασπάστηκε το Ισλάμ, υπηρέτησε τον Ορχάν από την κατάληψη της Προύσας. Υπήρξε ο κυριότερος στρατιωτικός ηγέτης των Οθωμανών. Ο Εβρενός ως διοικητής στρατιάς κατέλαβε την Θράκη, την Μακεδονία, μέχρι την Αλβανία και την Βουλγαρία, και κατά την διάρκεια της βασιλείας του Βαγιαζήτ Α', το 1392 κατέλαβε την Θεσσαλία, Αθήνα και Πελοπόννησο.

Έτσι ολοκληρώθηκε η κατάκτηση του ελλαδικού χώρου από έναν εξισλωμίτη Έλληνα για λογαριασμό της αναδυόμενης νέας μουσουλμανικής αυτοκρατορίας. Ακόμη και οι αυτοκράτορες της Κων/λης ζητούσαν την βοήθεια του Οθωμανού Σουλτάνου στις εσωτερικές εμφύλιες διαμάχες

τους, για την διεκδίκηση του θρόνου, όπως ο Κατακουζηνός ζήτησε την βοήθεια του Οθωμανού ηγέτη Οχράν και κατέλαβε τον θρόνο το 1347. Τότε ο Οχράν παντρεύτηκε την κόρη του την Θεοδώρα. Στην συνέχεια όταν ο βασιλιάς της Σερβίας Στέφανος Δουσάν (1331-1355) κατέλαβε την Θεσσαλονίκη, τότε και πάλι με την βοήθεια του Οχράν, η Θεσ/νίκη επανήλθε στην βυζαντινή αυτοκρατορία, και ως ανταμοιβή στον γαμβρό του, του παραχώρησε ευρωπαϊκό έδαφος στην περιοχή της Καλλίπολης. Έτσι για πρώτη φορά οι Οθωμανοί αποκτούσαν ευρωπαϊκό έδαφος και με την συμβολή βυζαντινού αυτοκράτορα.

Το 1389 στον θρόνο των Οθωμανών ανέβηκε ο Βαγιαζήτ Α', και από τότε άρχισαν να σκέπτονται την διαδοχή της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Έχοντας πλέον κάνει υποτελείς τους, τους βασιλείς των Βαλκανίων, στράφηκαν με σφοδρότητα κατά των τουρκομουσουλμανικών ηγεμονιών της Ανατολίας και τους διέλυσαν. Ήδη από το 1361, η Ανδριανούπολη ήταν πρωτεύουσα των Οθωμανών και από εκεί εκδηλώθηκε επίσημα πλέον η διαδοχή της βυζαντινής αυτοκρατορίας, έχοντας ως κύριους εχθρούς καθολικούς, φράγκους, Βενετούς, Ούγγρους... της δύσης.

Το όνειρο του Βαγιαζήτ ήταν να καταλάβει την Κων/λη, αλλά δεν πρόλαβε γιατί το 1402 σε μάχη που δόθηκε στην Άγκυρα με τις ορδές του Ταμερλάνου ηττήθηκε, συνελήφθηκε αιχμάλωτος και πέθανε με ταπεινωτικό θάνατο. Ακολούθησε μια μακροχρόνια αδελφοκτόνος φιλονικία, το βυζάντιο δεν εκμεταλλεύτηκε την εμφύλια διαμάχη τους για να τους συντρίψει, αντ' αυτού, ο αυτοκράτορας Μανουήλ Β' Παλαιολόγος, βοήθησε έναν από τα πέντε αδέρφια, τον Μεχμέτ Α' να αναλάβει την βασιλεία και να ενώσει πάλι την διαλυμένη αυτοκρατορία τους. Ούτε και η δύση δεν εκμεταλλεύθηκε την δοθείσα ευκαιρία για να τελειώσουν μια για πάντα με τους Οθωμανούς, που ήταν απειλή και για την Δύση.

Το 1451 ο Σουλτάνος ο Μουράτ Β' απεβίωσε από εγκεφαλικό, άφησε όμως γραπτή διαθήκη για διάδοχό του τον υιό του Μεχμέτ-Μωάμεθ Β' ο μετέπειτα Φατίχ, δηλαδή πορθητής. Ο Μωάμεθ είχε δίπλα του μια σημαντική φυσιογνωμία για συμπαράσταση, ήταν ο εξισλαμισμένος Έλληνας, πρίγκιπας και στρατηγός Ζαγανός. Ο Ζαγανός ήταν γαμβρός του Μουράτ Β', ο οποίος τον διόρισε ως κηδεμόνα του νεαρού διαδόχου του Μωάμεθ για να τον προετοιμάσει στα καθήκοντα της εξουσίας. Ο Ζαγανός υπήρξε ο κυριό-

τερος σύμβουλος του Μωάμεθ και ένας από τους στρατηγούς που κατέλαβαν την Πόλη και δύο μέρες μετά την άλωση αναλαμβάνει καθήκοντα Πρωθυπουργού-Βεζύρη της αυτοκρατορίας, και διοικητής του Οθωμανικού στρατού. Έτσι η ιστορία των Ελλήνων εξισλωμίτων διαχρονικά συνεχίζεται. Τον 14ον αιώνα ο εξισλωμίτης Εβρενός κατέκτησε την Ελλάδα και ένας άλλος εξισλωμίτης, ο Ζαγανός την συνέχισε τον 15ον αιώνα. Το δε Ζαγανό διαδέχθηκε στην πρωθυπουργία ο επίσης εξισλωμίτης Έλληνας Μαχμούτ, πρώτος εξάδελφος του Γεωργίου Αμοιρούτζη, του Πρωτοβεστιάριου του τελευταίου Έλληνα αυτοκράτορα της Τραπεζούντας, ο οποίος κατά την πολιορκία της Τραπεζούντας το 1461 από τον Μωάμεθ, μεσολάβησε με τον εξάδελφό του Αμοιρούτζη για την παράδοση της πόλης. Η Τραπεζούντα παραδόθηκε αλλά η συμφωνία ειρήνης δεν τηρήθηκε.

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί ότι, ο Ζαγανός έπαιξε τον κύριο ρόλο για να παρθεί απόφαση για την άλωση της Πόλης. Η ιστορία έχει ως εξής: Τρεις ημέρες πριν την άλωση ο Μωάμεθ συγκάλεσε συμβούλιο κάτω από τα τείχη. Εκεί ο Βεζύρης Τσανταρλί Χαλίλ που ήταν αντίθετος στην άλωση της Πόλης, ζήτησε να αποχωρήσουν, λύνοντας την πολιορκία για τον λόγο ότι η Δύση θα βοηθήσει τους Βυζαντινούς... Στην συνέχεια ο Ζαγανός ανέτρεψε τα επιχειρήματα του Χαλίλ, υποστηρίζοντας πως οι φόβοι του ήταν αβάσιμοι... πείθοντας τον νεαρό τότε Μωάμεθ (μόλις 21 ετών) να συνεχίσει την πολιορκία μέχρι τέλους, έχοντας και την υποστήριξη μεγάλου αριθμού Ελλήνων εξισλαμισμένων στρατηγών του Σουλτάνου. Ο δε Χαλίλ, μετά την άλωση, κατηγορήθηκε ότι εξαγοράστηκε από τους Βυζαντινούς, και για τον λόγο αυτό αποκεφαλίστηκε. Συμπεραίνεται λοιπόν ότι η Πόλη δεν έπεσε από τους Τούρκους αλλά από την άρχουσα τάξη του Βυζαντίου και από τους εξισλαμισμένους Έλληνες, με αιχμή του δόρατος τους γενίτσαρους-παιδιά Ελλήνων Χριστιανών που απήχθησαν, εξισλαμίσθηκαν και αποτέλεσαν την τρομερή στρατιωτική και όχι μόνο δύναμη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Μετά την άλωση της Πόλης στις 29 Μαΐου 1453 ο Μωάμεθ Β' έγινε πλέον και επίσημα ο διάδοχος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, και από Ορθόδοξη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, έγινε Ισλαμική Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η μητέρα του ήταν Χριστιανή. Την εποχή εκείνη η γυναίκα που παντρευόταν αλλόθρησκο διατηρούσε την θρησκεία της, και ίσως γι' αυτό έκλινε προς τις χριστιανικές αρχές-χριστιανική θρησκεία, και για κατήχηση κάλεσε τον Οικουμενικό Πατριάρχη τον Γεννάδιο. Οι στενές σχέσεις

του με τον Πατριάρχη, ενίσχυσαν τις φήμες ότι ασπάστηκε τον χριστιανισμό, παράλληλα με τον ισλαμισμό. Στην συνέχεια ο Μωάμεθ του ζήτησε να καταγράψει τις θεολογικές του κατηχήσεις που είχαν στην Μονή Παμμακάριστου. Ο Γεννάδιος τότε έγραψε τις θεολογικές του κατηχήσεις προς τον Μωάμεθ στο βιβλίο με τίτλο "Περί της μόνης οδού προς την σωτηρία των ανθρώπων", που μεταφράστηκε και στα τουρκικά. Επίσης και ο βυζαντινός φιλόσοφος Γεώργιος ο Τραπεζούντιος έκανε προσπάθειες να τον προσηλυτίσει στον χριστιανισμό, αλλά επενέβη η μουσουλμανική ιεραρχία και το απέτρεψε.

Σύμφωνα με μαρτυρία ιστορικού της εποχής εκείνης της Κατακουζηνού Θεοδώρα, ο Μωάμεθ στα τελευταία χρόνια της ζωής του είχε εγκαταστήσει στο προσωπικό του διαμέρισμα χριστιανικό εικονοστάσι με κανδήλια και κεριά.

Αυτή είναι η γενική εικόνα προέλευσης, εγκατάστασης και επέκτασης τους στον βυζαντινό χώρο, και με κύρια δύναμη τους εξισλαμισμένους Έλληνες κατέκτησαν την Πόλη το 1453, το 1458 την Αθήνα, το 1460 τον Μυστρά και το 1461 την Τραπεζούντα. Έτσι δημιούργησαν την ισλαμική οθωμανική αυτοκρατορία και με την έμμεση βοήθεια της δύσης, καθόσον το 1204 στην 4η σταυροφορία διέλυσαν ολοκληρωτικά την βυζαντινή χριστιανική αυτοκρατορία ανοίγοντας τον δρόμο στους Οθωμανούς.

Οι εξισλαμισμοί της και οι κρυπτοχριστιανοί

Οι Σελτζούκοι Τούρκοι με την εγκατάσταση τους στην περιοχή της σημερινής Βαγδάτης το 1030 και αφού προηγήθηκε ο εξισλαμισμός τους τον 9ο αιώνα, εδραίωσαν το ισλαμικό τους χαλιφάτο στην περιοχή αυτή. Τα επόμενα χρόνια άρχισαν οι συγκρούσεις των δύο θρησκειών, του χριστιανισμού και του ισλαμισμού με αντιπάλους δύο έθνη, των Ελλήνων και των Σελτζούκων Τούρκων. Μετά την ήττα των βυζαντινών στρατευμάτων στις μάχες του Μάντζικερτ το 1071 και του Μυριοκέφαλου το 1176, το μεγαλύτερο μέρος της Μ. Ασίας περιήλθε στα χέρια τους. Παράλληλα με τις κατακτήσεις εδαφών ένα μεγάλο μέρος Χριστιανών εξισλαμίζεται.

Οι κύριοι λόγοι που εξισλαμίζονταν ήταν:

- Διακοπή κάθε θρησκευτικής σχέσης με το πατριαρχείο της Πόλης για δεκαετίες,
- Για να μην απωλέσουν την περιουσία τους και την κοινωνική τους θέση.
- Η αφόρητη πίεση που δέχονταν οι μη εξισλαμισμένοι κάτοικοι.
- Η απαλλαγή από την καταβολή του κεφαλικού φόρου που επιβάλλονταν μόνο στους μη μουσουλμάνους.

Με τον εξισλαμισμό τους έπαυαν να αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας γιατί ενσωματώνονταν αυτόματα στην κυρίαρχη κοινωνική τάξη.

Σημαντικό ρόλο έπαιζαν και οι μουσουλμάνοι ιεραπόστολοι. Χρησιμοποίησαν κάθε μέσο για να διευρύνουν την επιρροή τους στους χριστιανούς. Δημιούργησαν φιλοσοφικές σχολές με ελληνικές φιλοσοφικές δοξασίες. Ο γνωστός Τζελαλεντί Ι Ρουμί δημιούργησε την ακαδημία του Πλάτωνα, όπου συνέρρεαν οι Έλληνες, παρασυρόμενοι στην παγίδα των μουσουλμάνων ιεραποστόλων, όπου στην συνέχεια με τα διάφορα τεχνάσματά τους, έπειθαν τους Χριστιανούς να αλλάξουν την πίστη τους.

Για τους ανωτέρω λόγους εκατομμύρια Ελλήνων χριστιανών στην Μ.Ασία - Πόντο εξισλαμίστηκαν σε βάθος

χρόνου από τον 11ον μέχρι τον 18ον αιώνα. Ακόμη και το 1922 υπήρξαν Έλληνες χριστιανοί της Μ. Ασίας - Πόντο που δήλωσαν τελευταία στιγμή μουσουλμάνοι για να αποφύγουν την προσφυγιά και την απώλεια της περιουσίας τους, σύμφωνα και με την παρακάτω μαρτυρία.

Στις 5 Ιαν. 2008 το τουρκικό περιοδικό "ΑΚΤΟΥΕΛ" δημοσίευσε δηλώσεις του καθηγητού τουρκικής ιστορίας Γιουσούφ Χαλάτογλου.....μεταξύ άλλων έγραψε, πως δεκάδες χιλιάδες είχαν αλλάξει θρησκεία το 1922 για να μην συμπεριληφθούν στην ανταλλαγή των πληθυσμών και ότι αν αποκάλυπτε τα στοιχεία αυτών των οικογενειών, θα επέρχονταν εθνική και ψυχολογική κρίση.

Εξισλαμισμοί υπήρξαν στην Κρήτη από το 1669 μετά την κατάκτησή τους από τους Οθωμανούς μέχρι και τον 19ο αιώνα. Το φαινόμενο του εξισλαμισμού επεκτάθηκε και στα Βαλκάνια. Στην κεντρική - Δυτική Μακεδονία οι εξισλαμισμένοι Έλληνες, ονομάζονταν βαλαάδες. Εξισλαμισμός υπήρξε στην Ήπειρο και στην Πελοπόννησο, οι εξισλαμισμένοι Έλληνες διατηρούσαν την ελληνική τους γλώσσα.

Παρ' όλα αυτά συμπαγείς ελληνικοί πληθυσμοί κατάφεραν να επιβιώσουν στον Πόντο, στην Καππαδοκία, στην δυτική Μ. Ασία, Σμύρνη, Φιλαδέλφεια, Φώκαια, ανατολική Θράκη κλπ χάρη της μεγάλης διαφοράς των δύο πολιτισμικών συστημάτων, του χριστιανισμού και του ισλαμισμού. Αυτό όμως δεν εμπόδισε κατά τους αρχικούς αιώνες να υπήρχαν αθρόοι εξισλαμισμοί για τους αναφερόμενους λόγους. Ένα μεγάλο μέρος του ελληνισμού της Μ. Ασίας και της βαλκανικής εξισλαμίστηκε, αλλά και πάλι η θρησκεία ήταν που κράτησε τον ελληνισμό να μην αφανισθεί.

Στον Πόντο υπήρξε μια άλλη κατηγορία πληθυσμού, ήταν οι κρυπτοχριστιανοί, που επιφανειακά δέχτηκαν μετά από βία τον ισλαμισμό, αλλά βαθιά στην ψυχή τους διατηρούσαν την χριστιανική τους πίστη και παράλληλα τον ελληνισμό τους και την ποντιακή αττική-ιονική διάλεκτο. Είχαν τον Χριστό στην καρδιά τους και τον Μωάμεθ μόνο στα χείλια τους, και με την πρώτη ευκαιρία που τους δόθηκε από τα σουλτανικά διατάγματα για ισότητα και ανεξίθρησκία για όλους τους κατοίκους της οθωμανικής αυτοκρατορίας με τα Χάτι Σερίφ του 1839 και του Χάτι Χουμαγιούν το 1856, δεκάδες χιλιάδες Έλληνες χριστιανοί, αποκάλυψαν την χριστιανική τους πίστη, αποτίναξαν το φαινομενικά ισλάμ, και επανήλθαν στην θρησκεία των παππούδων τους.

Διατήρησαν τον κρυπτοχριστιανισμό τους, παρότι γνώριζαν ότι το κοράνι ρητά όριζε για τους αποστάτες ότι, η τιμωρία θα ήταν ο φρικτός θάνατος.

Τα αίτια της πτώσης

Μετά από κάθε ακμή μοιραία και για διάφορους λόγους επέρχεται και η παρακμή, αυτή είναι η τύχη των ανά τον κόσμο αυτοκρατοριών, κατά συνέπεια και η βυζαντινή αυτοκρατορία δεν μπορούσε να αποτελέσει την εξαίρεση του κανόνα, και μετά από χίλια χρόνια ζωής κατέρρευσε στις 29 Μαΐου 1453.

Οι κύριοι λόγοι της πτώσης της είναι οι εξής:

- Η αμυντική της θωράκιση δεν άντεξε από τους συνεχόμενους-μακροχρόνιους πολέμους με πολυπληθείς εχθρούς.
- Από την εγκατάλειψη της ναυτικής της ισχύος.
- Από την επάνδρωση του στρατεύματος με αλλοεθνείς μισθοφόρους ακόμη και τουρκογενείς μουσουλμάνους.
- Οι επανειλημμένες συγκρούσεις της Ορθόδοξης Κων/λης με μονοφυσιτικούς πληθυσμούς της Συρίας και της Αιγύπτου, που ήταν βυζαντινά εδάφη, με αποτέλεσμα να δεχθούν με ανακούφιση την έλευση των

Σελτζούκων που τους υπόσχονταν ελευθερία πίστης και ελάφρυνση της φορολογίας τους.

- Η βαριά φορολόγηση και η εξασθένηση των μικροκαλλιεργητών από τους δυνατούς(τσιφλικάδες).
- Η διάλυση της δύναμης των Ακριτών-φρουρών των συνόρων της βυζαντινής αυτοκρατορίας.
- Η συγκεντρωτική πολιτική εξουσία των αυτοκρατόρων, η διαφθορά της κεντρικής εξουσίας, οι μηχανοραφίες του παλατιού για τον θρόνο, έκαναν την ηγεσία να παραμελήσει την φύλαξη των συνόρων.

Επίλογος

Είναι ιστορική αλήθεια που δεν δύναται να αγνοηθεί, πως ένας από τους λαούς που αποτέλεσαν τον κορμό της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, και ήταν το απόλυτα κυρίαρχο στοιχείο, ήταν οι Ελληνορθόδοξοι και οι εξισλαμισμένοι Έλληνες, που αποτελούν σήμερα την τουρκική δημοκρατία.

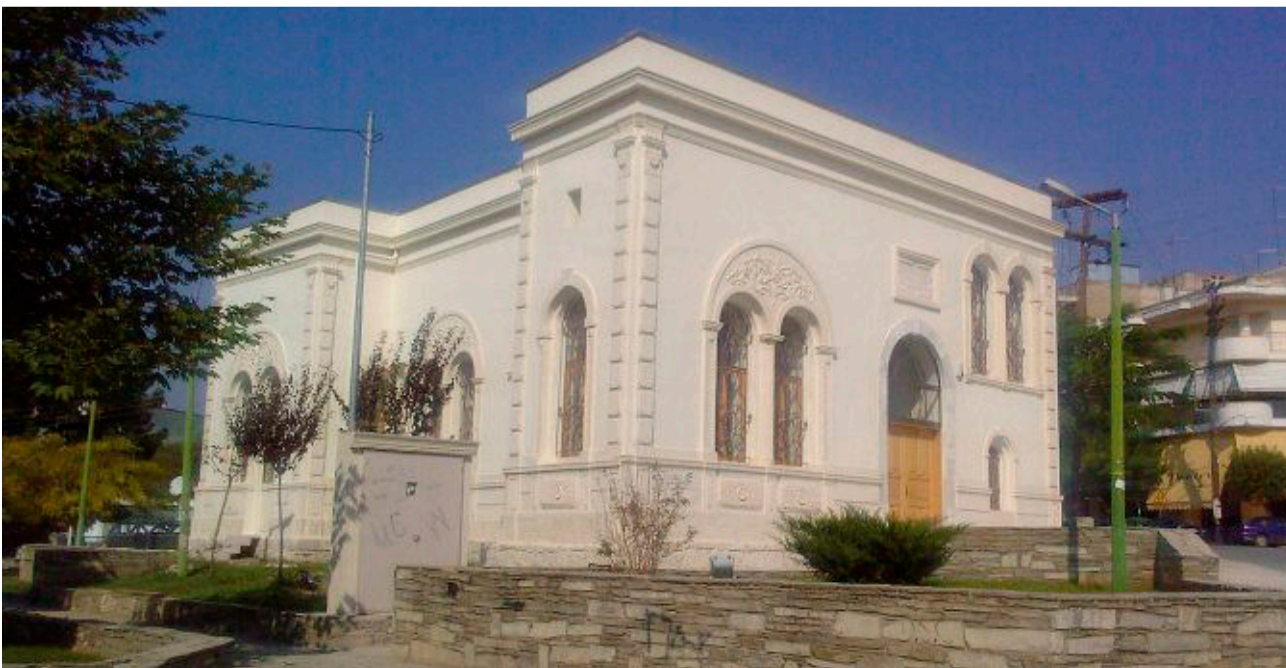
Η ιστορική αυτή αλήθεια επιβεβαιώνεται από: α) τον Άγγλο ιστορικό-Τουρκολόγο Bernard Lewis, έναν από τους μεγαλύτερους ερευνητές της Μέσης Ανατολής ο οποίος γράφει: "Οι Τουρκόφωνοι όταν ήρθαν από την Ανατολή στην Μ. Ασία τον 11ο αιώνα μ.Χ. συνάντησαν έναν εγχώριο πληθυσμό με προϊστορία 2000 χρόνων. Στην μεγάλη του πλειοψηφία ο πληθυσμός αυτός ήταν ελληνοπρεπής και χριστιανικός, στην συνέχεια δεν εξολοθρεύτηκε ούτε εξαφανίστηκε. Γεννάται το ερώτημα τι απέγιναν οι κάτοικοι αυτοί; που το πολιτιστικό τους επίπεδο ήταν πολύ ανώτερο των τουρκόφωνων νομάδων. Η λογική απάντηση είναι ότι σταδιακά αλλαξοπίστησαν και στην συνέχεια εντάχτηκαν στο μουσουλμανικό στοιχείο".

β) τον Τούρκο ιστορικό-ερευνητή Μπεκίρ Οζγκέ, που αναδημοσίευσε την ακόλουθη μελέτη του αμερικάνικου Πανεπιστημίου Στάνφορντ στην Τουρκία: "Μόνο το 9% των σημερινών κατοίκων της Τουρκίας, μπορούν να καυχηθούν ότι έχουν πραγματικά τουρκική καταγωγή από την κεντρική Ασία". Επίσης στην έρευνα αναφέρεται ότι μέχρι το 1876 η λέξη Τούρκος δεν αναγράφεται στα επίσημα έγγραφα των Οθωμανών, και ο ίδιος ο Πορθητής παρουσιάζεται ως "Ηγεμόνας των Ρωμιών".

γ) τον Τούρκο αρθογράφο Τουρκέν Αλκάν που δημοσίευσε την 8 Δεκ. 2007 στην εφημερίδα "Ρανκάλ" άρθρο με τίτλο "Οι ρίζες της παράδοσής μας" μεταξύ άλλων παραδέχτηκε πως δεν είναι δυνατόν η παράδοση της Ανατολίας να είναι τουρκο-ισλαμική, γιατί οι Τούρκοι ήταν μια μικρή μειονότητα που εγκαταστάθηκε στην περιοχή αιώνες μετά την πλήρη επικράτηση της ρωμαϊκής κουλτούρας στην περιοχή, διερωτώμενος, μήπως η βυζαντινή κουλτούρα ήταν αυτή που κυριάρχησε στον οθωμανικό κόσμο, μήπως η παράδοση και πολιτισμός των Ρωμιών ήταν αυτό που έδωσε την ταυτότητα της στην οθωμανική αυτοκρατορία. Η ανωτέρω εφημερίδα την 2 Ιαν. 2008 δημοσίευσε άρθρο με τίτλο "Το Ρωμαίικο της Ανατολής" αναφέρεται στην περιοχή της Όσσαινας και της Τσαικαρά του Πόντου, όπου ακόμα και σήμερα οι κάτοικοι ομιλούν ως μητρική τους γλώσσα το αρχαιοπρεπές ελληνόφωνο ιδίωμα της ποντιακής διαλέκτου που οι κάτοικοι τους ήταν χριστιανοί και σε βάθος χρόνου από το 1538 εξισλαμίστηκαν ...

Είναι γεγονός πως η αυλή του Μωάμεθ στην Πόλη αποτελούνταν κυρίως από εξισλαμισμένους Έλληνες, όπως άλλωστε και των περισσότερων Σουλτάνων, το γεγονός αυτό έκανε πολλούς ιστορικούς να ισχυριστούν ότι ουσιαστικά η Οθωμανική αυτοκρατορία ήταν δημιούργημα των Ελλήνων εξωμοτών. Το 1997 όταν ο Πρόεδρος της Τουρκίας Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ επισκέφτηκε του Τουρκμενιστάν, τότε ο Πρόεδρος του Τουρκμενιστάν, Σαπαρμουράτ Τουρκμένμπαι του είπε: "Εσείς όταν φύγατε από την κεντρική Ασία ήσασταν σαν και εμάς, σήμερα όμως δεν μας μοιάζετε καθόλου".

Ο Φραγκούλης Σ. Φράγκος στο βιβλίο τους "ΠΟΙΑ ΤΟΥΡΚΙΑ, ΠΟΙΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ" γράφει: "Η Τουρκία είναι ένα έθνος στην δημιουργία του οποίου συμβάλαμε τα μέγιστα, προσφέροντας το αίμα της φυλής και του λαού μας, τότε με τους Γενίτσαρους, τότε με το αίμα της φυλής και του λαού μας, τότε με τους βίαιους εξισλαμισμούς, τους δώσαμε το δικαίωμα να εμφανίζονται σαν έθνος, αλλόθρησκο ναί, αλλόφυλο όμως όχι. Αυτές είναι οι κρυμμένες ψυχές εκατομμυρίων ανθρώπων που σε στιγμές αδυναμίας και αβάστακτης πίεσης, πούλησαν την θρησκεία τους. Η βιολογική τους όμως υπόσταση δεν πουλιέται, γιατί η καταγωγή τους είναι Το μαυσωλείο του Γαζή Εβρενός στην πόλη των Γιαννιτσών. αι ελληνική".

Το μαυσωλείο του Γαζή Εβρενός στην πόλη των Γιαννιτσών.

Ο πύργος Νεμπόισα στο Βελιγράδι

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Πριν 150-200 χρόνια, όπως μαρτυρούν οι συγγραφείς έδινε την εικόνα ολότελα ελληνικής πόλης. Όλα τα καταστήματα ήταν ελληνικά. Οι περισσότεροι συμπατριώτες μας κατάγονταν από την Ανδριανούπολη, Ιωάννινα, Σέρρες, Θεσσαλονίκη, Καστοριά, Βελβεντό και κυρίως από την Κλεισούρα, Σιάτιστα, Μπλάτσι, Μοσχόπολη, Ζελίτσα, Μελένικο.

Ανάμεσα τους διακρίθηκαν ο ιδρυτής της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας Ιωάννης Ανθούλιας, ο Βιομήχανος Κωνσταντίνος Σιόντος, οι μεγαλέμποροι Ευάγγελος Θωμάς, Μπουκουβάλας, Χριστοδούλου, Νάλλας, οι οίκοι, Μπάσια, Παγγέτα, Μπόντη, Λέκου, Κουμουνίδη, Λαζαρίδη, Κωτούλα και Ζάχου.

Το 1771 στο Νόβισαντ υπάρχουν 48 Έλληνες μεγαλέμποροι. Μεγάλη όμως είναι και η παρουσία των Ελλήνων στο Σέμλινο με τους οίκους φον Σπίρτα, Σκύβου, Καφετζή, Μπράτογλου, Κοϊσόπουλου, Ιωάννου, Δούκα, Καλλιγράφου, Χατζηθωμά, Γεωργίου Μάντζαλη, Πεσχάρου, Πάικου, Πούλιου, Θεοφύλακτου, Πέρρο, Δήμου, Καραμάτα, Ζήκου.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των απέραντων δραστηριοτήτων των Ελλήνων εμπόρων είναι η περίπτωση του Νικολάου Π. Κίκη από την Κλεισούρα της Μακεδονίας. Ο Κίκη εγκαταστάθηκε στο Βελιγράδι το 1832 και άνοιξε κατάστημα αποικιακών προϊόντων. Μία λέξη που μπορεί να τη δει κανείς και σήμερα σε παλιά αλλά ιστορικά μικρομάγαζα στα Λαδάδικα της Θεσσαλονίκης. Ο Κίκη λοιπόν ασχολήθηκε κυρίως με το εμπόριο ρυζιού και αργότερα με εκείνο του καπνού. Είχε μάλιστα το μονοπώλιο καπνού στις ρουμανικές και ρωσικές επαρχίες, ενώ άνοιξε στην Οδησό εργοστάσιο τσιγάρων, το οποίο διατηρήθηκε ως τον Α' παγκόσμιο πόλεμο. Τη δραστηριότητα αυτή συνέχισε και ο ανιψιός του Νικόλαος που απέκτησε τεράστια περιουσία.

Θεωρείται από τους μεγαλύτερους ευεργέτες του συλλόγου «ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ» και με χρήματά του χτίστηκε στο Βελιγράδι ένα μεγαλοπρεπές νοσοκομείο με την ονομασία «Νοσοκομείο του Νικολάου και της Ευγενίας Κίκη για τους φτωχούς και δεινοπαθούντες εμπόρους». Πολλοί άλλοι Έλληνες έκαναν ευεργεσίες στη Σερβία, όπως ο Δημήτριος Μάντσιτς που έδωσε στο δημόσιο του Σμεντέρεβου το τεράστιο για τότε ποσό των 200.000 δηναρίων, όπως ο Ευάγγελος Θωμάς από την Αλιστράτη που έδωσε το μεγαλύτερο μέρος της περιουσίας του για το μεγαλοπρεπές, ξενοδοχείο του «Bulevard» στον εμπορικό σύλλογο του Βελιγραδίου, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για τις σπουδές των παιδιών Ελλήνων και Σέρβων εμπόρων του νότου.

Οι Έλληνες επίσης Ιωάννης Καλιγράφου ή Κυρίτσης από το Βογατσικό, ο Κωνσταντίνος Αθανασίου

Πέτροβις από το Μπλάτσι (Βλάστη) και ο Παναγιώτης Μόρφης από τη Κατράντισα, έγιναν δήμαρχοι του Σεμλίνου (ή Ζέμουν, δίπλα στο Βελιγράδι), ενώ ο Στέφανος Κουμουνίδης δήμαρχος Βελιγραδίου και υπουργός οικονομικών. Οι βλάχοι αδελφοί από την Αχρίδα Ναούμ και Ιβαν Μαλίν ήταν επικεφαλής της Ορθόδοξης Ελληνικής Κοινότητας του Ζάγκρεμπ, επί σειρά ετών κατά τον 19ο αιώνα και μάλιστα χρηματοδότησαν την ανέγερση του κοινοβουλίου της Κροατίας. Ελληνικής καταγωγής ήταν επίσης ο υπουργός οικονομικών Κώστας Στογιάνοβιτς, ο πρωθυπουργός της Σερβίας Βλάταν Τσόρτζεβιτς, ο Στρατηγός και υπουργός στρατιωτικών Χάτζιτς. Ακόμη, το πρώτο εργοστάσιο μπίρας στη Σερβία το άνοιξαν Έλληνες. Το εμπόριο γουναρικών στο Νόβι Σαντ το είχαν οι Μιχαήλ Καντάρης και Μιχαήλ Αλεξίου, ενώ το ζεμπόριο στο Σέμλινο, καθώς και το εμπόριο όπλων για τη Σέρβικη Επανάσταση το διεξήγαγαν Έλληνες!... Στο Νόβισαντ εμφανίστηκαν Έλληνες αργυροχρυσόχοι, ενώ ο Αντιγόνης Παπατζώρτζης υπήρξε ο επίσημος προμηθευτής γλυκισμάτων των Σέρβων ηγεμόνων. Επίσης στο αρχοντικό της ελληνικής οικογένειας Καραμάτα φιλοξενήθηκε ο αυτοκράτορας της Αυστρίας Ιωσήφ Β' στο Σέμλινο το 1788 και στο σπίτι του Έλληνα μεγαλέμπορου Γίκα Βούλκου φιλοξενήθηκε το 1817 ο αυτοκράτορας της Αυστρίας Φραγκίσκος Α' και η γυναίκα του Καρολίνα.

Το ίδιο δυναμική είναι και η διασπορά των Ελληνικών Εκκλησιών, όπου οι Έλληνες πατούσαν πόδι να γίνεται στα ελληνικά και να είναι πάντα Έλληνας ο δεξιός ο ψάλτης.

Τέλος, στα ελληνικά σχολεία που απλώθηκαν σχεδόν παντού, όπως σε αυτά του Βελιγραδίου, του Σμεντέροβο, Σιάμπας, Ζέμουν μορφώθηκαν οι πρώτοι Σέρβοι διανοούμενοι και πολιτικοί που τότε βέβαια υποκλίνονταν με σεβασμό στην Μακεδονία μας και εδώ και πενήντα χρόνια τρίζουν σίγουρα τα κόκκαλα τους απ' τα χαίρια των απογόνων τους.

Έλληνες υπήρξαν βέβαια και στην αρχαιοελληνική πόλη Ναϊσό (Νις), κυρίως από Γιάννενα και Άγραφα στα Σκόπια, στο Βέλες, Κρούσεβατς, Βάλιεβ, Ποζάρεβατς, Σμετέροβο και Σάμπας. Όλοι αυτοί άφησαν εποχή στη Σερβία. Γι' αυτό και το όνομα Έλληνας ταυτίστηκε με το έμπορος, όπως και στην Κροατία, Ουγγαρία και Ρουμανία.

Ελληνικό το εμπόριο, ελληνικές οι τράπεζες, ελληνική η γλώσσα των συναλλαγών, των σαλονιών, των εκκλησιών. Στην επαρχία Στρεμ υπάρχει μάλιστα ένα ολόκληρο χωριό που ονομάζεται Έλληνας (Grk), ενώ ο πιο κεντρικός δρόμος των χωριών της περιοχής ονομάζεται «Ελληνική οδός».

«Οδύσσειες των συμπατριωτών μας στην Σερβία»

Η οδύσεια του Διογένη Βαλαβανίδη, πρωτεργάτη

του ΗΛΙΑ ΣΠΑΝΟΥ

του ελληνικού συλλόγου: Ο παππούς μου καταγόταν από την Καισάρεια, σπούδασε γιατρός στην Κωνσταντινούπολη και εργάστηκε στο Μοναστήρι στο κρατικό νοσοκομείο, ως το 1912, όπου και πέθανε. Άφησε πίσω του τέσσερις γιους. Ο πρωτότοκος, ο πατέρας μου, ήρθε στο Βελιγράδι όπου σπούδασε οικονομικά και εγκαταστάθηκε μόνιμα.

Η Βέρα Ευθυμιάδου γνωστή αρχιτέκτονας και πρωταθλήτρια ξιφασκίας, διηγείται με δύο λόγια την ιστορία της οικογένειάς της που ξεκινάει από τον Σπιριδώνα Ευθυμιάδη από την Κοζάνη. Αυτός σπούδασε γιατρός στη Βιέννη και εγκαταστάθηκε στο Βελιγράδι.

Λίγο πριν πεθάνει, φώναξε τους δύο γιους του και η τελευταία του κουβέντα ήταν «Μην ξεχνάτε ότι είσθε Έλληνες»!...

Όλοι μαζί έπειτα, αδελφια γεμάτα από συγκίνηση, μεταβήκαμε στον πύργο – ΝΕΜΠΟΪΣΑ – , που σημαίνει ατρόμητος-ανδρειωμένος, όπου σε μία έντονα φορτισμένη ατμόσφαιρα απαγγείλαμε τον Θούριο του Ρήγα, εκεί όπου μαρτύρησε.

Στον πύργο ΝΕΜΠΟΪΣΑ κοντά στο Βελιγράδι, όπου μαρτύρησε το 1798 ο Ρήγας Βελεστινλής μαζί με τους ηρωικούς συντρόφους του υπάρχει μία μαρμάρινη πλάκα, έργο και προσφορά του εξαιρετού γλύπτη Ευάγγελου Φυλακτού από τη Θεσσαλονίκη, που αυτήν την στιγμή εργάζεται στην αναστήλωση της Ακροπόλεως Αθηνών.

Η πλάκα έχει σκαλισμένη τη μορφή του Βελεστινλή τόσο ζωντανή, λες και είναι έτοιμος να σου μιλήσει. Πάνω της γράφει τα λόγια του Ρήγα:

ΣΥΛΛΟΓΑΤΑΙ ΚΑΛΑ ΟΠΟΙΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΑΤΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ

Υπάρχει και άγαλμα του Ρήγα που ανήγειρε ο δήμος Βελιγραδίου, με ομώνυμη οδό.

Ρήγας Φεραίος 1757-1798.

«Οι εθνομάρτυρες στον πύργο της Νεμπόισα»

Ο Ρήγας συλλαμβάνεται μόλις πατάει πόδι στην Τεργέστη, στην 1η Δεκεμβρίου 1797, νύχτα στο ξενοδοχείο του, τον κατέδωσε ο έμπορος στην Τεργέστη Δημήτριος Οικονόμου φοβούμενος τις συνέπειες με την αστυνομία.

Η Αστυνομία τον ανακρίνει... Στις 30 του ίδιου μήνα παραμονή της μεταγωγής του στη Βιέννη, αποπειράται να αυτοκτονήσει και αυτοτραυματίζεται χτυπώντας το στήθος του πολλές φορές με ένα κρυφό μαχαίρι. Η μεταγωγή αναβάλλεται για να πραγματοποιηθεί στις 5 Φεβρουαρίου 1798, οπότε παραδίδεται δέσμιος στην Βιέννη στις 14 του ίδιου μήνα.

Στις 28 Απριλίου οι αυστριακές υπηρεσίες συνεργάτες του εκτοπίζονται. Η Αυστρία θέλει να χαρποποιήσει για την επιτυχία της τον φίλο σουλτάνο (ζητώντας στην ουσία ως αντάλλαγμα κάτι Πολωνούς πρόσφυγες και μερίδιο από τα κτήρια και τα εμπορεύματα της Βενετίας πουλώντας ουσιαστικά τον Ρήγα και τους συντρόφους του) και έτσι παραδίδει στις 10 Μαΐου 1798 τους Έλληνες προδρόμους του ξεσηκωμού στα νύχια του Τούρκου διοικητή του Βελιγραδίου, τον Ρήγα και άλλους επτά συντρόφους του με οθωμανική υπηρετικότητα. Οι Έλληνες πατριώτες φυλακίζονται στον πύργο της Νεμπόισα.

Στις 12 ή 13 Ιουνίου 1798, ύστερα από απάνθρωπα και φρικτά βασανιστήρια που κρατούν παραπάνω από τριάντα ημέρες, οι Τούρκοι δήμιοι τους στραγγαλίζουν και ρίχνουν τα πτώματά τους στον Δούναβη.

«οι οκτώ αυτοί Έλληνες εθνομάρτυρες ήταν» :

Ρήγας Βελεστινλής, από το Βελεστίνο της Θεσσαλίας, ετών 40

Ευστράτιος Αργέντης, έμπορος από την Χίο, ετών 31
Δημήτριος Νικολίδης, γιατρός, από τα Γιάννενα ετών 32

Αντώνιος Κορωνιός, έμπορος και λόγιος, από την Χίο, ετών 27

Ιωάννης Καρατζάς, λόγιος από την Λευκωσία της Κύπρου, ετών 31

Θεοχάρης Γεώργιος Τουρουντζιάς, έμπορος από τη Σιάτιστα της Μακεδονίας, ετών 24

Παναγιώτης Εμμανουήλ, αδελφός του προηγούμενου, υπάλληλος του Αργέντη, ετών 22

Το όραμα, το έργο και την προσφορά τους δεν θα την ξεχάσουμε ποτέ, και όποιος ξεχνά δεν του ανήκει μέλλον, και λευτεριά παρά,

«ΕΝΑ ΠΕΛΩΡΙΟ ΜΑΥΡΟ ΦΩΣ»

Νίκος Μιχαηλίδης: Σκέψεις για μια Έδρα Σπουδών Πολυχρόνης Ενεπεκίδης στη Γερμανία

Είναι γνωστό πως η Γερμανία υπήρξε στενός σύμμαχος της οθωμανικής αυτοκρατορίας από τον 19ο αιώνα και έχει σημαντικό μερίδιο ευθύνης για το έγκλημα της γενοκτονίας εναντίον όλων των χριστιανικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας. Η συμμαχία Γερμανίας-Τουρκίας εξακολούθησε να υφίσταται ακλόνητη καθ' όλη τη διάρκεια του 20ου αιώνα. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι κατά την διάρκεια του 2ου παγκοσμίου πολέμου και ενώ η Ελλάδα είχε κατακτηθεί από τους Ναζί και τους συμμάχους τους και είχε υποστεί δυσθεώρητες καταστροφές, η τουρκική κυβέρνηση παρέμεινε ουδέτερη, ενώ ουσιαστικά είχε αναπτύξει πολυεπίπεδη συνεργασία με το ναζιστικό καθεστώς. Για αυτό η Τουρκία ορθώς χαρακτηρίστηκε ως ο επιτήδειος ουδέτερος.

Η Τουρκία, δρώντας πονηρά και καιροσκοπικά, προκειμένου να αποφύγει την διεθνή κατακραυγή και να συμμετάσχει στα κέρδη των μεταπολεμικών διευθετήσεων, κήρυξε τον πόλεμο στη ναζιστική Γερμανία ελάχιστες μέρες πριν την λήξη του, όταν ήταν βέβαιο ότι η Γερμανία είχε ηττηθεί. Και βέβαια ποτέ δεν πολέμησε η Τουρκία εναντίον της ναζιστικής Γερμανίας. Άλλωστε το κεμαλικό τουρκικό πολιτικό και στρατιωτικό κατεστημένο πάντα έτρεφε θαυμασμό για τους Ναζί! Κάτι ανάλογο πράττει και σήμερα το φασιστικό καθεστώς της Άγκυρας που για χρόνια στήριζε την ισλαμική τρομοκρατία στη Συρία και τώρα, αφού πλέον το ισλαμικό κράτος έχει κατά βάση ηττηθεί από τους Κούρδους και τους συμμάχους τους, η τουρκική κυβέρνηση υποκρίνεται πως δήθεν μάχεται εναντίον των ισλαμιστών πουλώντας μάλιστα και προσασία στην Ευρώπη!

Ας επανέλθουμε όμως στη Γερμανία. Όπως προανέφερα, η γερμανοτουρκική συμμαχία και συνεργασία σε όλα τα επίπεδα συνεχίζεται. Γερμανικές επενδύσεις στην Τουρκία και τουρκικές στη Γερμανία έχουν δημιουργήσει ισχυρούς δεσμούς ανάμεσα στις επιχειρηματικές και πολιτικές ελίτ των δύο χωρών. Συμπαγείς τουρκικοί πληθυσμοί διαβιούν στη Γερμανία, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων στηρίζει το αυταρχικό καθεστώς Ερντογάν. Δεκάδες χιλιάδες Γερμανοί περνούν τις καλοκαιρινές τους διακοπές στα μικρασιατικά παράλια ενώ πολλοί διαθέτουν εκεί θερινές ή μόνιμες κατοικίες. Παράλληλα οι δύο χώρες έχουν δημιουργήσει και διάφορα κοινά προγράμματα σπουδών στα πανεπιστήμια των δύο χωρών όπου Τούρκοι και Γερμανοί φοιτητές συνεργάζονται στενά. Το τουρκικό κράτος έχει επιπλέον δημιουργήσει ένα τεράστιο δίκτυο εθνικιστικών και ισλαμιστικών οργανώσεων εντός της Γερμανίας, με πολύ καλή χρηματοδότηση, και μπορεί να επηρεάζει κατά καιρούς το γερμανικό πολιτικό κατεστημένο και τις αποφάσεις των γερμανικών κυβερνήσεων. Και αυτό παρά το γεγονός ότι η Τουρκία δεν είναι καν μέλος της Ε.Ε. Αυτό πλέον είναι ορατό και διά γυμνού οφθαλμού και στους πλέον ανενημέρωτους πολίτες της χώρας μας. Με λίγα λόγια, ο εναγκαλισμός Τουρκίας και Γερμανίας είναι μια εξαιρετικά επικίνδυνη πραγματικότητα για την ελληνική ασφάλεια. Από την άλλη η Ελλάδα που είναι μέλος της Ε.Ε., έχει σχεδόν μηδαμινή επιρροή στο πολιτικό, επιχειρηματικό και ακαδημαϊκό σύστημα της Γερμανίας. Το αντίθετο όμως ισχύει. Η Γερμανία επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό τις αποφάσεις των ελληνικών κυβερνήσεων.

Τα τελευταία χρόνια όμως έχει δημιουργηθεί στη Γερμανία μια ευμεγέθης ομάδα αποτελούμενη από Κούρδους, δημοκράτες Τούρκους και άλλους λαούς της Μικράς Ασίας. Οι ομάδες αυτές έχουν αναπτύξει έντονη πολιτική δραστηριότητα και σχέσεις με τμήματα του γερμανικού πολιτικού συστήματος και της κοινωνίας των πολιτών. Στόχος αυτού του δημοκρατικού κοινωνικού κινήματος είναι η εξισορρόπηση της τουρκικής κρατικής επιρροής και η στροφή της Γερμανίας σε πιο δημοκρατικές επιλογές όσον αφορά τις πολιτικές της προς την Τουρκία. Ήδη κάποιοι

ποντιακοί σύλλογοι και άτομα στη Γερμανία έχουν αναπτύξει σχέσεις και κάποιες μορφές συνεργασίας με αυτό το νέο δημοκρατικό κίνημα. Εκτιμώ όμως ότι μπορούν να γίνουν πολλά περισσότερα και να έχουμε θετικά αποτελέσματα αν κινηθούμε με συγκροτημένη στρατηγική, εξωστρέφεια και όραμα.

Έδρα Σπουδών Πολυχρόνης Ενεπεκίδης σε γερμανικό πανεπιστήμιο.

Πιστεύω πως είναι απολύτως απαραίτητο να δημιουργηθεί σε σημαντικό γερμανικό πανεπιστήμιο, με εξωτερική χρηματοδότηση, ένα σοβαρό, επαγγελματικά οργανωμένο και στελεχωμένο κέντρο έρευνας ή έδρα σπουδών για τον ελληνισμό του Πόντου και της υπόλοιπης Μικράς Ασίας. Το εν λόγω κέντρο θα ασχολείται κατά προ-

τεραιότητα με την μελέτη και ανάδειξη της ελληνικής εμπειρίας υπό οθωμανική κατοχή. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί και στο ζήτημα της γενοκτονίας. Επίσης, το ερευνητικό αυτό κέντρο θα μπορεί να μελετά τις σχέσεις των Ελλήνων με άλλους πληθυσμούς και λαούς της Μικράς Ασίας σε ιστορικό και σύγχρονο πλαίσιο.

Πέρα από την διδασκαλία και την έρευνα, το ερευνητικό κέντρο μπορεί να εξελιχθεί σταδιακά σε μια δεξαμενή σκέψης (think tank) που θα παράγει και πολιτικές προτάσεις και θα συμβάλει στη διαμόρφωση πολιτικής για το γερμανικό πολιτικό σύστημα σε ζητήματα που αφορούν την ανατολική Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο. Σε συνεργασία με τα κοινωνικά κινήματα που προανέφερα και άλλους φορείς και οργανισμούς, αυτό το κέντρο μπορεί να αναπτύξει διάφορες δραστηριότητες και να εξελιχθεί σε έναν σημαντικό φορέα διεθνούς ακτινοβολίας που θα παράγει, πέρα από γνώση, και

στρατηγική και προτάσεις πολιτικής σε ορισμένους τομείς ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Έτσι με πρωτοβουλία του ποντιακού ελληνισμού, ο ελληνισμός γενικότερα αλλά και οι φιλικό δημοκρατικοί λαοί της Μικράς Ασίας θα αποκτήσουν έναν στρατηγικό εγκέφαλο και σημαντικό εργαλείο πολιτικής, ακαδημαϊκής και πολιτισμικής επιρροής στην καρδιά ενός κομβικού κράτους της Ε.Ε! Τα ελληνικά πανεπιστήμια αδυνατούν να παίξουν αυτό τον ρόλο. Είμαι βέβαιος πως και φορείς της ελληνικής πολιτείας θα αγκάλιαζαν μια τέτοια πρωτοβουλία.

Το νέο αυτό κέντρο θα μπορούσε να ονομαστεί Κέντρο Σπουδών Πολυχρόνης Ενεπεκίδης για τον Εύξεινο Πόντο και τη Μικρά Ασία. Έτσι θα τιμήσουμε και την μνήμη ενός σπουδαίου Πόντιου ιστορικού ο οποίος παρήγαγε σημαντικότερο επιστημονικό έργο στον γερμανόφωνο κόσμο. Θα ήταν σκόπιμο ο / η επικεφαλής του Κέντρου Πολυχρόνης Ενεπεκίδης να μην είναι Έλληνας αλλά ξένος. Να έχει λάβει διδακτορικό από διεθνούς φήμης πανεπιστήμιο και, πολύ σημαντικό, να γνωρίζει πολύ καλά και να μπορεί να μελετά τις οθωμανικές / τουρκικές πηγές, οι οποίες κρύβουν πολλά μυστικά... Δυστυχώς στον ελλαδικό χώρο δεν διαθέτουμε νέους ιστορικούς που να μπορούν να κάνουν έρευνα στα οθωμανικά αρχεία και να ασχολούνται με τα ζητήματα δικού μας ενδιαφέροντος.

Πιστεύω ειλικρινά ότι οι Έλληνες ποντιακής καταγωγής της Γερμανίας, με αίσθημα ευθύνης και ιστορικής αποστολής, μπορούν να αναλάβουν πρωτοβουλία και να συνεργαστούν με τις υπόλοιπες ελληνικές οργανώσεις και κοινότητες της χώρας αυτής, προκειμένου να βρεθούν χρηματοδότες από την Ευρώπη για την ίδρυση του Κέντρου Σπουδών Πολυχρόνης Ενεπεκίδης. Δική μου επιδίωξη με αυτό το κείμενο είναι να ξεκινήσουμε μια συζήτηση για το εγχείρημα αυτό. Προσωπικά υπόσχομαι να βοηθήσω στην υλοποίησή του με όλες μου τις δυνάμεις.

Νίκος Μιχαηλίδης
Επίκουρος Καθηγητής Ανθρωπολογίας
University of Missouri, St. Louis.

του Γεωργίου Αραβίδη

«ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ»

Μετακομιδή και Ενταφιασμός των Λειψάνων του

Στο μεγάλο και ιστορικό γεγονός που αφορά όλον τον Ελληνισμό, της μετακομιδής και ενταφιασμού των ιερών λειψάνων του ήρωα της επανάστασης Αλέξανδρου Υψηλάντη, θα αναφερθώ στο παρακάτω κείμενο, ένα γεγονός που έχει άμεση σχέση και μεγάλη ιστορική αξία και για το χωριό μας την Νέα Τραπεζούντα τους κατοίκους της και τους απανταχού Οφίτες, οι οποίοι απέδωσαν την ύψιστη τιμή στον Αλέξανδρο Υψηλάντη με την παρουσία εκπροσώπων τους στην επίσημη τελετή της υποδοχής των ιερών λειψάνων, παρουσία πολλών επισήμων και μελών της τότε Ελληνικής Κυβέρνησης.

Σ' αυτό το γεγονός αναφέρεται και ο αείμνηστος διδάσκαλος Ηλίας Χατζηωαννίδης μέσα από το βιβλίο του «Ιστορικά και Λαογραφικά της Επαρχίας Όφειας Πόντου» όπου με ιδιαίτερα γλαφυρό και συγκινητικό τρόπο στις σελ. 170-171 και 172 αναφέρει τα εξής:

Στην Αθήνα, την όμορφη και δοξασμένη πρωτεύουσα της Ελλάδας, έλαβε χώρα η επίσημη τελετή της υποδοχής και ενταφιασμού των ιερών λειψάνων του ήρωα Αλέξανδρου Υψηλάντη, τα οποία μεταφέρθηκαν με αεροσκάφος της Ολλανδικής Αεροπορικής Εταιρείας από την Βιέννη την 26η Οκτωβρίου 1964. Με δάκρυα στα μάτια και ανοιχτές τις αγκάλες υποδέχτηκε η Ελλάδα τα τιμημένα κόκαλα του μεγάλου γόνου του Πόντου, του Αλέξανδρου Υψηλάντη, του οποίου η οικογένεια κατάγονταν από το χωριό Υψηλή ή Υψηλή του Όφι, της περιοχής Τραπεζούντας Πόντου.

Μόλις δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες η είδηση της μετακομιδής των λειψάνων του Υψηλάντη στην Ελλάδα, οι κάτοικοι της Νέας Τραπεζούντας Πιερίας έσπευσαν να καταθέσουν στέφανο. Τριμελής επιτροπή Οφίτων από τους κ.κ. Αναστάσιο Νικ. Χαραλαμπίδη, Κωνσταντίνο Β. Χαριτόπουλο και Λεωνίδα Ζανέτα ήρθαν στην Αθήνα και κατέθεσαν στέφανο. Καταθέτοντας το στέφανο ο κ. Ζανέτας προσφώνησε το μεγάλο νεκρό με τούτα τα λόγια:

«Μεγάλε και ένδοξε νεκρέ,

Οι συμπατριώται σου από το Υψηλ' της επαρχίας Όφειας Τραπεζούντας του Πόντου, απ' όπου ξεκίνησαν οι γονείς σου εις την Ρωσίαν δια να σε αναθρέψουν με τα νάματα της Ελλάδος και να σε κάνουν αρχηγό της Εθνικής Επανάστασεως, με συγκίνησιν πληροφορήθησαν την μετακομιδὴν από τα ξένα των αγίων λειψάνων σου εις την ελευθέραν πατρίδα, δια να αναπαύονται εδώ, εις την γην, δια την ελευθερίαν της οποίας αφιέρωσες την ζωὴν σου.

Υπερήφανοι, διότι η επαρχία μας Όφισ στον Πόντο εγέννησε τον ήρωα της Ελληνικής Ελευθερίας, τον Αλέξανδρον Υψηλάντην, που πρώτος ύψωσε τη σημαία της εθνικής μας επανάστασεως και προσέφερε δια την επιτυχίαν της τα πάντα, ερχόμεθα από το νέο χωριό μας Όφισ της Κατερίνης να εναποθέσωμεν εις το χώμα, που θα σε σκεπάση, τον στέφανον αυτόν της αιωνίας ευγνωμοσύνης και του θαυμασμού των συμπατριωτών σου.

Το έθνος θα σε ευγνωμονή αιωνίως και οι Ελληνικοί αιώνες θα σε δοξάζουν και ημεῖς οι Πόντιοι θα είμεθα υπερήφανοι δια τον συμπατριώτην μας, που μαζί με την Ελλάδα εδόξασε και ημάς και ολόκληρον τον Ελληνισμόν του Πόντου.

Αλλ' ας σταματήσωμεν τις βιαστικές ιστορικές αναδρομές και ας αφήσωμεν εις τον ιστορικόν του μέλλοντος, που θα ήθελε να ερευνήση τον πολιτισμόν του Πόντου, δια να ολοκληρώσῃ τας μελέτας του δια τον Ελληνικόν Πόντον, να συμπληρώσῃ το μέχρι σήμερον παρουσιασθέν κενόν εις την ιστορίαν του Πόντου, την μεγάλην αδικίαν να αγνοούμε τους ιδιαίτερους προγόνους μας, προς τους οποίους ημεῖς, τα τέκνα μας και οι επερχόμενοι γενεαὶ έχομεν και θα έχομεν ιεράς υποχρεώσεις».

Υ.Γ. Ο τάφος του Αλέξανδρου Υψηλάντη βρίσκεται στον αύλειο χώρο του Ιερού Ναού των Παμμεγίστων Ταξιαρχών στο Πεδίον του Άρεως στην Αθήνα όπου βρίσκεται έως σήμερα, και εκεί έγινε όλη η προαναφερόμενη εκδήλωση υποδοχής των λειψάνων του, που μετά από 136 χρόνια από τον θάνατό του (31 Ιανουαρίου 1828) ενταφιάσθηκαν στα άγια και ηρωικά χώματα της Ελληνικής γης. Σε όλη την εκδήλωση υποδοχής ήμουν παρών και εγώ ο ίδιος, κάτοικος εκείνη την εποχή Δραπετσώνας Αττικής, και με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση υποδέχτηκα τους συγχωριανούς μου, και φιλοξένησα στο σπίτι μου τον τότε πρόεδρο της Κοινοτήτας κ. Λεωνίδα Ζανέτα ενώ οι άλλοι δύο συγχωριανοί μου διέμειναν σε φιλικά σπίτια και την άλλη ημέρα επέστρεψαν στην Νέα Τραπεζούντα.

Ο Ιερός Ναός των Παμμεγίστων Ταξιαρχών.

Ο τάφος του Αλέξανδρου Υψηλάντη στον αύλειο χώρο του Ιερού Ναού των Παμμεγίστων Ταξιαρχών.

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα ο εορτασμός της 28ης Οκτωβρίου

Μέσα σε πανηγυρικό κλίμα και με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάστηκε και φέτος στη Νέα Τραπεζούντα η επέτειος του 1940.

Το πρωί της Δευτέρας ανήμερα της εορτής της 28ης Οκτωβρίου, τελέστηκε Πανηγυρική Θεία Λειτουργία και Δοξολογία στον Ι. Ν. Ζωοδόχου Πηγής. Μετά το πέρας της Δοξολογίας η Διευθύντρια του Νηπιαγωγείου Νέας Τραπεζούντας-Κάτω Αγίου Ιωάννη κ. Σοφία Χατζηδημητρίου εκφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας. Ακολούθησε το καθιερωμένο τρισάγιο και η κατάθεση στεφάνων από τους φορείς του χωριού, στο μνημείο πεσόντων στον πόλεμο του 1940, που βρίσκεται στην πλατεία «Υψηλάντων» της Νέας Τραπεζούντας. Η εκδήλωση στον παραπάνω χώρο έκλεισε με ποιήματα και τον Εθνικό Ύμνο από τα παιδιά του Νηπιαγωγείου.

Στη συνέχεια ο σύλλογος «Αλέξανδρος Υψηλάντης» έλαβε μέρος στην κεντρική παρέλαση που έγινε στην πόλη της Κατερίνης, με την νεολαία του συλλόγου αλλά και άτομα μεγάλης ηλικίας ντυμένα με τις παραδοσιακές φορεσιές να συμμετέχουν στην πολυπληθή ομάδα των Ποντιακών Συλλόγων Πιερίας. Φέτος με αφορμή την συμπλήρωση των 100 χρόνων από την Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού, παρήλασαν από κοινού όλοι μαζί τιμώντας με αυτόν τον ξεχωριστό τρόπο τα θύματα της Ποντιακής Γενοκτονίας, γεγονός που προκάλεσε ρίγη συγκίνησης και απέσπασε το θερμό χειροκρότημα και τα κολακευτικά σχόλια όλων για την από κοινού συμμετοχή των Ποντιακών Συλλόγων του Νομού στην παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου στην Κατερίνη.

Εορταστικές εκδηλώσεις του Αγίου Δημητρίου στο Περιβλεπτο

Πανηγυρικό κλίμα είχε και φέτος η συνάντηση των απανταχού πρώην κατοίκων και απογόνων αυτών, του χωριού Περιβλέπτου (Καραγκιός), Δήμου Παρανεστίου Δράμας που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 26 Οκτωβρίου ανήμερα της εορτής του Αγίου.

Με σύμμαχο τον καλό καιρό, την μεγάλη αγάπη για το χωριό τους και τον προστάτη Αγίο τους, οι απανταχού «Καραγκιοζλήδες» ξανασμίξαν σ' αυτήν την καθιερωμένη ανά χρόνο συνάντησή τους, με άτομα κάθε ηλικίας δείχνοντας έμπρακτα την αγάπη τους γι' αυτόν τον τόπο.

Το πρωί του Σαββάτου τελέστηκε Θεία Λειτουργία στον Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου και ακολούθησε γεύμα και ποντιακό μουσικό πρόγραμμα στην αίθουσα του συλλόγου Περιβλέπτου, για τα οποία φρόντισαν με μεγάλη ευθύνη και επιτυχία τα μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου Περιβλέ-

πτου «Η Τραπεζούντα», όπου συνδιασκέδασαν όλοι μαζί συγγενείς, φίλοι, και πολλοί νέοι απόγονοι οικογενειών που γεννήθηκαν και κατοίκησαν στο Περιβλέπτο, δίνοντας ένα ξεχωριστό και χαρούμενο χρώμα στην συνάντησή αυτή.

Την Νέα Τραπεζούντα και τον σύλλογο «Υψηλάντης» που όπως είναι γνωστό υπάρχουν πολλοί δεσμοί με τον τόπο αυτό μιας και οι μισοί περίπου κάτοικοι της πριν εγκατασταθούν μόνιμα στη Νέα Τραπεζούντα ήταν κάτοικοι Περιβλέπτου, εκπροσώπησαν ο πατήρ Σταυριανίδης Δημήτριος μετά της πρεσβυτέρας Σταυριανίδου Παρασκευής, ο πρόεδρος του συλλόγου κ. Βασίλειος Παραδεισόπουλος μετά της συζύγου Πολυξένης Τσέπου και το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του συλλόγου κ. Σταυριανίδης Ιωάννης.

Φώτο 1: Προγενέστερη Φωτογραφία του Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου και δίπλα το Δημοτικό Σχολείο.
Φώτο 2: Στην αίθουσα του συλλόγου όπου γευμάτισαν και συνδιασκέδασαν όλοι οι απανταχού κάτοικοι του Περιβλέπτου που τίμησαν και φέτος τις εορταστικές εκδηλώσεις του Αγίου Δημητρίου.

ΠΟΝΤΟΣ
«Χρυσοποίκιλτος και Παντίλαμπρος»

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Τρία κορτσόπα έμορφα (*)

του Πάνου Αμοιρίδη

«Τρία κορτσόπα έμορφα 'ς σ' έναν χωράφ' θερίζ'νε,
άφινε τὰ καγάν άτουν, κάθουνταν και νουνιζ'νε.
Τὰ χρόνᾶ έγένταν είκοσι κι οί νέοι 'ς σήν ξενιτειαν,
'κ έρχουνταν και 'κι φαίνουνταν μαραίνε τήν καρδιαν.
Πουδέν γάμος 'κι γίνεται και λύρα 'κι άκουσκᾶται
βαφτίδια και λογόπαρμαν κανείς 'κι θυμισκᾶται.
'Εσκώσανε 'ς σόν ούρανόν τὰ χέρια και τ' όμμάτια
και είπανε 'ς σήν ψήν άτουν ντό είχαν τὰ μουράτᾶ,
Εύχην έποίκαν δέησιν 'ς "Αγερ", 'ς σήν Παναϊαν,
νά έρχουνταν οί ξενιτᾶντ' με τὸ καλόν καρδιαν.
'Εκείν' τήν ώραν έκ'σανε μακρᾶ έναν τουφεκέαν
'ς σή Τσιμπρικᾶ και 'ς σόν Καστέλλ' και 'ς σὸ Ρακάν μερέι
Τουφέκιν άντεδόνησε, κάτς ᾶ σᾶ ξενητίας
έρθεν κ' έφέκεν τ' έρημα τὰ τόπᾶ τῆ Ρουσίας.
"Έναν κοτσόν, μικρόν κορίτς' και ᾶμον χελιδόνι
έρθεν κι έστοιχαρίασεν άπό 'πάν' ᾶ σ' ᾶλώνι.
Κορίτζᾶ, «φῶς τ' όμμάτᾶ 'σουν» κουϊζ άπό καρδιαν,
ντ' έξέρω έγῶ θᾶ λέω σας, χωρίς παρακαλιαν...!
'Α 'ς σὸ Ρακάν, ποῦ φαίνεται τῆ "Αρδασσας ή στράτα,
παίζ' νε τήν λύραν κι έρχουνταν με τὰ πολλὰ τὰ χάρτα!
"Ένας και δύο 'κ είν άτοίν! ποι έρχονταν είν' πέντε,
πολλὰ 'κι πάει θᾶ έρχουνταν πάλ' κι' ᾶλλοι δεκαπέντε
'Εφέκαν τὰ καγάνια τουν τρέχνε 'ς σᾶ έγκλησιαν
και με χαράν κ' ευλάβειαν λέγνε άπό καρδιαν:
—«Θεέ μ' και Παντοδύναμε! π' έλέπ'ς ᾶ 'ς σ' έπουράνᾶ
ᾶξιωσον νᾶ βάλωμε όφέτος τὰ στεφάνᾶ».

— (*) Τοῦ Μήτου τοῦ Κεχαγιά. Ήταν γνωστός λυθάρης και «τραγωδιά» στην περιφέρεια Τσιμπρικᾶ (Χαλδίας).

Ο Τονάκ'ς και ο Τσάντζας

Όταν έρθεν η Παρθενόπη 'ς σ' οσπί'ν ατς ο Χρηστάκον (έτσι έλεγαν οι εντόπιοι τον Αηδονίδη τον Χρήστο) είπεν τη γαρή' ατ ντο έντονε και ελιγώθεν 'ς σα γέλια. Αμάν η Παρθενόπη έτρεξε 'ς σ' οσπί' τη Τσάντζα για να προφτάν' ατον, ᾶμα ατός επρόφτασεν και επήκεν το γλυκόν.

- Μώσε Χρήστο ντ' εποίκες, έβαλες ᾶλασ απές 'ς σο γλυκόν;
- Ναι Παρθενόπη, αέτς είπε μεν ο Χρηστάκον.
- Ο Χρηστάκον εμασχάρεψέ σεν Χρήστο, εχάλασες το γλυκόν.

Ο Τονάκ'ς έστεκεν ολίγο παράμερα τερει' ατ'ς και γελᾶ, εξεκαρδίεν 'ς σα γέλια.

- Ύστερα επήεν 'ς σον μπακάλ', εγόρασεν ζάχαρη και είπεν τον Τσάντζα:
- Έλα Χρήστο, έπαρ'το να εφτάς ᾶλλο ρετσέλ', ατό 'κι φαίεται.

Ο Τσάντζας επήεν σο οσπί'ν ατ' και επήκεν το ρετσέλ'.

Μιαν ημέρα ο Χρήστον ο Τσάντζας (χέρος έτον) εσέρευσε ολίγα σύκα για να εφτάει ρετσέλ'. Επήεν ρώτεσεν την Παρθενόπη τη γαρή τη Χρήστονος τη Τονάκ πώς να εφτάει το γλυκόν. Ατέ είπεν ντο θα βάλ' απές και πώς θα εφτάει ατο. Επήεν επέρεν τη ζάχαρη ᾶλλά ους να εφτάει το γλυκόν ενέσπαλε ᾶλλο ντο θα βάλ' απές. Ξάν' επήεν οπίσ' να ρωτᾶ ᾶλλά η Παρθενόπη 'κ' έτον ακεκά. Είδεν ατόν ο Τονάκ'ς και λέει τον Τσάντζα.

- Ντο θέλς Χρήστο;
- Έρθα ερώτεσα την Παρθενόπη πώς να εφτάω το ρετσέλ', ατέ είπε με πώς να εφτά' ατο εσέγα απές σι τέντζερι το νερόν, τα σύκα τη ζάχαρη, ᾶλλά... ατέ είπε μεν κάτ' ᾶλλο να βάλω ᾶμα ενέσπαλα.
- ᾶλας έβαλες απές;
- Γιок.
- Ατό έν' Χρήστο, δέβα ρίζον ᾶλας.

Πηγή: facebook / Χρήστος Αηδονίδης.

Παραμύθι Όφews Πόντου.

Τα δαρμενείας

"Έτουνε ένας έφτωχός, είχε ένα γυναίκα και ένα δέκα χρονῶ παιδί. Έναν ήμέρα είπε τῆ γυναίκα 'τ' «γυναίκα έγῶ να πάγω 'ς σήν ξενιτεία, ως να έρχωμαι, άπ' έμένα παράδας μη περμένης», 'Επῆγε 'ς σήν ξενιτεία. Έστάθε 'ς ένα ᾶρχοντα έμπροστά δέκα χρόνια. Απάν' 'ς σα δέκα χρόνια είπε τον οικόκύρην άτ' «έγῶ να πάγω 'ς σήν πατρίδα». Και ό οικόκύρης άτ' έξέγκε και έδῶκεν άτονα για τὰ δέκα χρόνια έκατό λίρας. Άτός επῆρε του οικόκύρην άτ' τὸ χέρ' και έδρομάε.

Σίτ' έβγύν' ᾶς σ' οσπίτ', ό οικόκύρης άτ' έφώναξεν άτονα «"Ελ' ᾶδᾶ, κατ' να λέγω σε. Δῶσ' με πέντε λίρας και να μαθίζω σε ένα δαρμενεία». Άτός ενούνιξε «(ν)τό δαρμενεία να λέγη με και να παίρη με πέντε λίρας;» Έδῶκεν άτονα τὰ πέντε λίρας και είπεν άτονα «είπε τῆ δαρμενεία σ'». Ό οικόκύρης είπεν άτονα «ᾶντα «πᾶς 'ς-σὸ δρόμο και λέπεις ένα θαμαστό πρᾶμα (ν)τό κι γιαραεύει σε με ρωτᾶς (ν)τό έν'», Άτός είπε «ευκαριστῶ» και έδρομάε. 'Κ' επῆρε δέκα πόδας και ό οικόκύρης πάλ' έφώναξεν άτονα «δῶσ' με πέντε λίρας κι ᾶλλο, να λέγω σε ᾶλλ' ένα δαρμενεία». Άτός έδῶκε τὰ πέντε λίρας και είπε «πες με τῆ δαρμενεία σ'. Και ό οικόκύρης άτ' είπε «'ς σὸ δρόμο σίτα πᾶς, μη ματαδρομής». Άτός είπε «ευχαριστῶ» και έδρομάε. Ό οικόκύρης πάλ' έφώναξεν άτονα «δῶσ' με ᾶλλα πέντε λίρας να λέγω σε ᾶλλ' ένα δαρμενεία» Άτός έδῶκε τὰ πέντε λίρας και συλλοίσκεται «Αούτος με τὰ δαρμενείας άτ' να παίρ' τὰ παράδας (ν)τ' έδῶκε με. Εύκαιρος να πάω 'ς σ' οσπίτ'. Κρίμα (ν)τ' έδούλεψα ατόσα χρόνια!». Ό οικόκύρης άτ' είπεν άτονα «Χωρίς να νουνίης δουλεία μ' έφτάς. Να έης τήν εύκή μ'!», Άτός είπε «ευχαριστῶ» και συλλοίσμένος πάει.

'Σ σὸ δρόμο είδε έναν ᾶράπ'. Έμπροστά 'τ' έστεκανε ένα κουμούλ' κεφάλα. Έτουνε εκεί και ένα τρανὸ ξερόν καβάκ'. Άτός επῆγε να ρωτᾶ «(ν)τό είναι ᾶουτα τὰ κεφάλα;», ᾶμᾶ έντῶκε 'ς σήν όνου άτ' (ν)τ' έδῶκε τὰ πέντε λίρας και έμαθε τῆ δαρμενεία του οικόκύρη-ν άτ' και 'κ' έρώτεσε τον ᾶράπ' τίπο. Έδρομάε πάλ'. Ό ᾶράπης έφώναξεν άτονα και έρώτεσεν άτονα «γιατί έρθες έμπροστά μ' και χωρίς να ρωτᾶς με τίπο εκλῶστες όπίσ';» Έκείνος είπεν άτονα «(ν)τό κέρδος είχα ᾶς έσένα και ν' έρώτενα σε;» Έτότε ᾶράπης είπε «(Μ)πράβο, έκέρδισες τῆ ζωῆ σ'. Έγῶ είμαι ώρκωμένος όποιος έρται και δαβαίν' ᾶπαδᾶ 'ς σὸ δρόμο και έρωτᾶ με (ν)τό φτᾶς ατοῦ;» έγῶ κρεμάν' άτονα ᾶδᾶ 'ς σὸ καβάκ' και ύστέρ' κόφτω τὸ κεφάλιν άτ' και σύρω 'ς σὸ κουμούλ'. Ατόσα χρόνια στέκω ᾶδᾶ και κανείς ᾶκόμα χωρίς να έρωτᾶ με 'κ' εδάβε ᾶπαδᾶ. Ατῶρα έσύ χωρίς να ρωτᾶς με εδάβες ᾶπαδᾶ. Για τ' εκείνο έγῶ χαρίζω σε τῆ ζωῆ σ' και δαβαίνω ᾶπαδᾶ 'ς τήν τέχνη». Είπε και έδρομάε ᾶράπης». Έφηκεν άτονα ό,τι είχε εκεί. Άτός έτότε επῆρε τὰ παράδας (ν)τό είχε ᾶράπης, έφόρτωσε δύο καμήλας και έσέβε 'ς σὸ δρόμο.

'Σ σὸ δρόμο επέντεσε δύο συντρόφους και εκείν' είχανε δύο καμήλας φορτωμένα πρᾶματα. Σίτα πάνε 'ς σὸ δρόμο, επείνασανε. Είπαν άτονα «ᾶδᾶ όπίσ' 'ς σὸ βουνὸ έν' ένα χάν', ᾶς πάμε εκεί τρώγουμε», Ατό είπεν άτ'ς «Έγῶ ᾶς σὸ δρόμο 'κ' έβγύνω, πέντε λίρας έδῶκα ατοῦ 'ς σῆ δαρμενεία. ᾶν θέλητε έσείστ', ᾶμῆτε φάτε. Έγῶ ᾶδᾶ περμένω σαςε». Έτότε εκείν' έφήκανε τὰ καμήλα 'τουνα και επῆγανε να τρώγουνε. Έκει 'ς σὸ χάν' έτουνε ένα ο(ν)τᾶ γομάτο (μ)παρούτ'. Ατείν' έψανε τ' ᾶψιμο και να φένουνε φαεί για να τρώγουν. Τὸ (μ)παρούτ' επῆρε ᾶψιμο, τὸ χάν' έκάγε, εκείν' πάλ' άπέσ' εκάγανε. Τὰ καμήλας άτουνε επέμενανε εκείνονα τόν έφτωχό, όποιος έστεκε ᾶπάν' 'ς σὸ δρόμο και επερμένεν άτ'ς. Άτός επερμέσε και εκείν' ούκ' εκλῶστανε. Ύστέρ' έμαθε (ν)τό εκάγανε 'ς σὸ χάν'. Επῆρε τὰ καμήλα και έδρομάε.

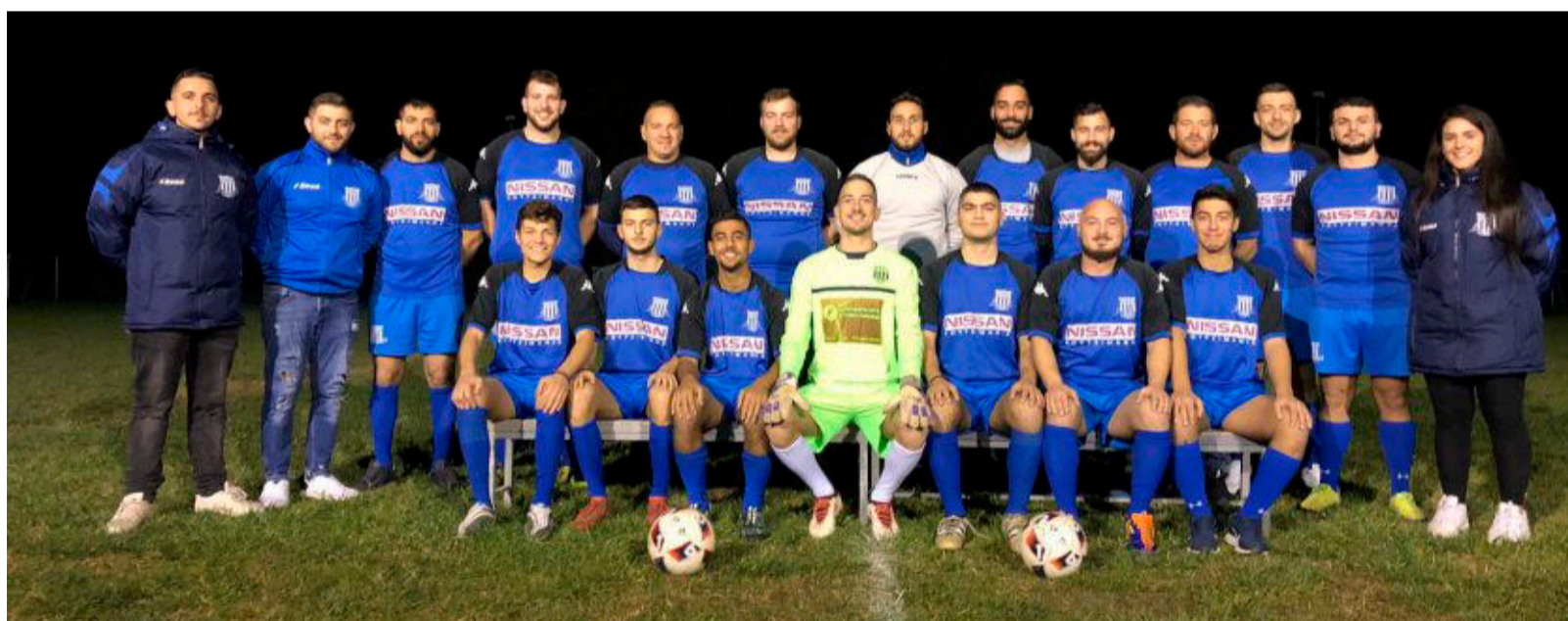
Επῆγε 'ς σ' οσπίτιν άτ'. Τῆ νύχτα τ' οσπίτ' έτουνε κλειδωμένο. Άτός εκάτεβε 'ς σὸ κατώε. Έβαλε τὰ καμήλα άπέσ' και ατός πᾶ εκάτσε κά έμπροστά τὰ καμήλα και περμέν' να μερών' για να έβγύν' ᾶπάν' 'ς σ' οσπίτ'. 'Σ σήν αύγῆ ᾶπάν' είδε, κάται 'ς σήν παρακαμή με τῆ γυναίκα 'τ' ένα νεό παιδί. Άτός έποψιάστε, επῆρε τὸ τουφεκίν άτ' και να κρούη τὸ παιδί. Ύστέρ' ένθυμέθε (ν)τ' έδῶκε τὰ πέντε λίρας για τῆ δαρμενεία (ν)τό είπεν άτονα ό οικόκύρης «χωρίς να συλλοίσκεσαι δουλεία μ' εφτάς». Επῆρε όπίσ' τὸ τουφεκίν άτ' και νουνιζ' ποίος έν' ατός ό νέος. Έτότε άκούει πῶς λέει 'ς σῆ γυναίκα 'τ' τὸ παιδί εκείνο «Μάννα, έγῶ να πάγω 'ς σ' ᾶποσκάλ'. Έσύ τὸ φαεί έλήγορα ψέσο και φέρε με, έγῶ πεινῶ πολλᾶ». Και ή γυναίκα είπε «(Ν)τό να φένω και φέρω σε, υιέ μ'; Ό κύρη σ' ενέσπαλε μαςε. Έγένοντε δέκα χρόνια και νέ παράδας έστειλε και νέ ατός έρθε». Τὸ παιδί είπε «'Ας έν', μάννα, ψέσο ελίγα φασούλα και φέρε με. Ό Θεός 'κι άνεσπάλλει μαςε. Πεινασμέν' 'κι απομένουμε». Έτότε ατός ᾶς σὸ κατώε άπέσ' εκλαψε και έτρεξε 'ς σ' οσπίτ' και έδόξασε τόν Θεό (ν)τό εύρε τῆ γυναίκα 'τ' και τὸ παιδί άτ'. Και έγῶ εδάβα και έρθα, ᾶλλο 'κ' έξέρω (ν)τ' έποίκανε.

*Πανηγυρική Θεία Λειτουργία τελέστηκε και φέτος στον Ιερό Ναΐσκο του Αγίου Ευγενίου του Τραπεζούντιου στη Νέα Τραπεζούντα την Πέμπτη 17 Οκτωβρίου, στην επέτειο της μετακομιδής των λειψάνων του Αγίου. Κυρίες της ενορίας και τα μέλη του φιλόπρωχου ταμείου ετοίμασαν κεράσματα για τους ευλαβείς Χριστιανούς που τίμησαν τον Άγιο και τα μοίρασαν μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας.

* Με την ανάληψη των καθηκόντων τους το νέο τοπικό συμβούλιο του χωριού ασχολήθηκε με τον καλλωπισμό και την φύτευση λουλουδιών στην είσοδο του πρώην κοινοτικού καταστήματος όπως και στην είσοδο της πλατείας των Υψηλαντών.

Αντιστράφηκε το άσχημο κλίμα που επικρατούσε στην ποδοσφαιρική ομάδα του χωριού μας τον «Εθνικό» που δεν μπορούσε να ξεκολλήσει από τις τελευταίες θέσεις του βαθμολογικού πίνακα της Β' Ερασιτεχνικής κατηγορίας της Ε.Π.Σ. Πιερίας. Με σημαντικές νίκες που πέτυχε το τελευταίο διάστημα βρίσκεται σε απόσταση ασφαλείας από τις ομάδες που υποβιβάζονται στην Γ' κατηγορία, ευελπιστώντας η συνέχεια να είναι ακόμα καλύτερη μετά και τις προσθήκες που έγιναν στο ράστερ της ομάδας.

- 1Α ΠΗΡΟΥΝΙ
- 2Α ΔΟΚΟΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΕΓΗ
- 2Β ΦΥΣΣΑΛΙΔΑ, ΦΟΥΣΚΑ
- Α3 ΑΔΟΚΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
- 4Α ΤΡΥΠΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΜΠΑΙΝΕΙ ΛΙΓΟ ΦΩΣ
- 5Α ΦΥΛΑΣΣΟΜΕΝΟΣ ΣΠΟΡΟΣ ΓΙΑ ΣΠΟΡΑ
- 6Α ΤΟ ΧΤΕΝΙ ΜΕ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΥΦΑΙΝΟΥΝ
- 7Α ΟΝΟΜΑ ΑΓΕΛΑΔΟΣ
- 7Β ΦΕΥΓΩ
- 8Α ΕΛΙΚΟΕΙΔΗΣ ΒΛΑΣΤΟΣ ΤΗΣ ΦΑΣΟΥΛΙΑΣ
- 9Α ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ
- 10Α Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ
- 10Β Η ΣΕΛΗΝΗ
- 11Α ΤΟ ΠΟΥΠΟΥΛΟ
- 12Α ΘΥΕΛΛΑ, ΣΦΟΔΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ
- 12Β Η ΨΕΙΡΑ
- 13Α (Η) ΟΝΟΜΑ ΧΩΡΙΟΥ ΤΟΥ ΟΦΕΩΣ ΠΟΝΤΟΥ
- 13Β Ο ΦΑΝΟΣ

ΙΣΙΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Φ												
2	Φ								Φ				
3	Φ												
4	Φ												
5	Φ												
6	Φ												
7	Φ									Φ			
8	Φ												
9	Φ												
10	Φ								Φ				
11	Φ												
12	Φ							Φ					
13	Φ								Φ				

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Α	Π	Ο	Φ	Ο	Β	Ε	Ρ	Ι	Ζ	Ω	
2	Α	Π	Ο	Φ	Ο	Υ	Ρ	Ν	Α			
3	Α	Π	Ο	Χ	Α	Λ	Ε	Β	Ρ	Υ	Ν	Ω
4	Α	Π	Ο	Χ	Ω	Ρ	Ι	Ο	Υ	Μ	Α	Ι
5	Α	Ρ	Α	Γ	Μ	Α	Δ	Α		Α	Δ	Α
6	Α	Ρ	Κ	Ε	Υ	Ω		Α	Ρ	Μ	Α	Ν
7	Α	Ρ	Γ	Α	Σ	Τ	Ε	Ρ				
8	Α	Ρ	Α	Τ	Α	Ν	Ι		Α	Τ	Ο	Υ
9	Α	Ρ	Γ	Α	Σ	Τ	Ε	Ρ	Α	Σ		
10	Α	Ρ	Γ	Α	Τ	Ι	Κ	Ο				
11	Α	Ρ	Γ	Ο	Π	Α	Ι	Δ	Ο	Υ	Σ	Α
12	Α	Ρ	Γ	Ο	Σ	Α	Λ	Ε	Υ	Τ	Ο	Σ

Η λύση του προηγούμενου

Από το άρμητρον της Τραχιάς

Φωτογραφικό ταξίδι στο χρόνο μέσα από το πλούσιο φωτογραφικό αρχείο του συλλογου μας

Αρχείο: Σπανίδου Γεωργία

1.

2.

3.

4.

5.

Φώτο 1: Αρχές δεκαετίας του 1950. Μαθήτριες του Δημοτικού Σχολείου σε αναμνηστική φωτογραφία στον κήπο του Σχολείου.

Φώτο 2: Από αριστερά, όρθιοι: Ελένη Αραβίδου-Σεϊταρίδου, Γεωργία Αραβίδου, Ιορδάνης Αβραμίδης, Όλγα Αραβίδου-Αβραμίδου, Σοφία Αραβίδου, Γεώργιος Αραβίδης, Καθιστοί: Από αριστερά: Κρυσταλλία Αραβίδου με την μικρή Ζωή κόρη της Ελένης Αραβίδου.

Φώτο 3: Από αριστερά: Σοφία Αραβίδου – Γεωργία Σπανίδου – Όλγα Αραβίδου.

Φώτο 4: Γάμος Ευάγγελου Σπανίδη τον Ιανουάριο του 1955. Στη μέση της φωτογραφίας ο γαμπρός και αριστερά του ο κουμπάρος Γεώργιος Μαυρόπουλος πηγαίνουν να πάρουν τη νύφη.

Φώτο 5: Δεκαετία 1950. Ο κεντρικός δρόμος της Νέας Τραπεζούντας με τους νέους του χωριού. Διακρίνονται από αριστερά Αλχαζίδης Ευάγγελος – Σπανίδης Στυλιανός και δεξιά Λυκίδης Αλέξανδρος.

Φώτο 6: Διάλειμμα και «κολατσό» για τους κατοίκους της Νέας Τραπεζούντας που συμμετέχουν στο κτίσιμο του Ιερού Ναού Ζωοδόχου Πηγής.

6.